

ÖNKORMÁNYZATI ADÓK
EGER MEGYEI JOGÚ VÁROS
BESZÁMOLÓ
(2008.12.31)

Önkormányzat képviselőtestületének egyik alapjoga, hogy önkormányzati rendeletek útján, a helyi adóztatást szabályozza. A Helyi adókról szóló 1990. évi C. Törvény (Htv.) biztosítja az önkormányzat adó megállapítási jogát, amely alapján szuverén módon dönthet arról, hogy gazdálkodási feladatai és az ehhez szükséges forrásképzés érdekében él-e és milyen mértékben - törvényi keretek között - a helyi adóztatás eszközével.

Szabályozás szerint is különbséget kell tennünk a **helyi adók**¹ (épitményadó, telekadó, iparüzési adó, idegenforgalmi adó stb.) és **önkormányzati adók**² (megjegyzés: a luxusadó –Alkotmánybíróság 2008.12.17-i nappal megszüntette-, gépjárműadó, talajterhelési díj, termőföld bérbeadásból származó jövedelemadó stb.) között. Míg a helyi adóknál a helyi képviselőtestületek befolyásolhatják az adók alanyait, alapját, mértékeit és szűkebb, vagy tágabb kedvezményeket, mentességeket adhatnak, az önkormányzati adók esetében ilyen jogosítványuk nincsenek. Önkormányzati hatáskörben működő adóknál az adózási szabályok országosan azonos alapokon működnek, a bevételek pedig teljes (100%) egészében a települési önkormányzatot illetik meg.

A Htv. és a keretszabályozásából eredően arra épülő önkormányzati rendeletek biztosítják az önkormányzat helyi adókivetési jogát. Az önkormányzat **kizárólagos** - az önkormányzati törvény szabályozásával szinkronban másra át nem ruházható - **joga**, hogy a Htv-ben meghatározott adóalanyok és adótárgyak tekintetében,

- helyi adókat vagy azok valamelyikét bevezesse,
- a már bevezetett helyi adót a következő évre módosítsa, avagy
- hatályon kívül helyezze.

A döntési autonómiából eredően, az **önkormányzat határozza meg**

- az adó bevezetésének időpontját és
- időtartamát, valamint
- a törvényben meghatározott felső (adómaximum) határookra figyelemmel az adó mértékét.

2005. évtől az alkotmányos mozgástér bővítése érdekében a törvény a hasznos alapterület szerint működtetett építványadóban, az alapterület szerint működtetett telekadóban, a magánszemély kommunális adójában, a vállalkozók kommunális adójában, továbbá a vendégéjszakák száma alapján működtetendő tartózkodási idő utáni idegenforgalmi adóban, azaz a tételes adóösszegben meghatározott adónemek esetén lehetővé tette, hogy a rögzített felső mértéktől az önkormányzat az infláció követésével eltérjen. **Az indexálás lehetőségével kizárólag a beszedett idegenforgalmi adó mértékének megállapítása során éltünk**, egyéb esetben elegendő a Htv. által megállapított alapmérték. Az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan a Htv-ben meghatározott felső határookra indexálja a törvényalkotó. 2006. évtől, a 2003. évre és az adóévet megelőző második évig eltelt évek **fogyasztói árszínvonal változásai** szoratóával növelt összegére (a felső határ és a felső határ növelt összege együtt: adómaximum) figyelemmel – **állapíthatja meg az önkormányzat**. Helyi iparüzési adóban konstans az adóalapra vetített 2 százalékos mérték, annak emelésére nincs mód. A KSH által közzétett adatok alapján a fogyasztói árszínvonal változás (infláció) 2003. évben 4,7 %, 2004. évben 6,8 %, 2005. évben 3,6 %, 2006. évben 3,9% volt. A Htv. hivatkozott rendelkezése szerint tehát az említett adónemekben az adómaximumot (a törvényi felső adómérték szorozva 1,047-tel, 1,068-cal, 1,036-tal, 1,039-el) **2008. január 1-jétől** a következő táblázat tartalmazza.

¹ A Helyi Önkormányzatok Európai Chartájának megfelelő, opcionálisan kivethető adó.

² Garantáltan önkormányzatok bevételeit képező adók, amelyeket kötelező kivetni.

Építményadó:	1 083,2	Ft/m ²
Telekadó:	240,7	Ft/m ²
Magánszemély kommunális adója*	14 443	Adótárgyanként
Vállalkozók kommunális adója*	2 407	Ft/fő
Tartózkodási idő utáni idegenforgalmi adó	361	Ft/vendégéjszaka

Egerben a *-val jelzett adónem nincs bevezetve!

Az egyes helyi adókra vonatkozó törvény csak a kiemelt garanciális jellegű és nem mérlegelhető - mentességeket tartalmazza, ugyanakkor az egri önkormányzat a helyi viszonyok ismeretében, a saját rendeletében, - 2003. évtől a magasabb szintű jogszabály szigorítása miatt már csak jelentős korlátokkal – szabályozhatta a mentességek, kedvezmények körét. Különösen igaz ez a vállalkozásokat terhelő iparűzési adó és építmény-, valamint telekadó tekintetében.

Az EU csatlakozás óta sem kizárt az önkormányzat kedvezmény-nyújtási lehetősége. Az iparűzési adóban - az önkormányzat döntése alapján – csak a kisebb adóalappal rendelkező vállalkozók részesülhetnek adómentességben. Ennek megfelelően az önkormányzat mentesség- illetve kedvezménynyújtási kompetenciája arra korlátozódott, hogy döntsön a törvény szerinti adópreferencia alkalmazásáról, továbbá, hogy a törvényi keretek között az adópreferencia konkrét szabályait meghatározza. A terület az önkormányzati adópreferencia kidolgozása során kizárólag arról dönthet, hogy mekkora összegű, **legfeljebb azonban 2,5 M forintot meg nem haladó adóalappig kedvezményezheti a vállalkozókat**, illetve, hogy milyen nagyságrendű lehet az igénybe vehető kedvezmény összege. Ekkor sem lehet azonban a kedvezményezett vállalkozók egyes csoportjai számára eltérő szabályokat alkotni. Mindezen rendeletalkotási korlátozásokra azért volt szükség mert csak ezen szabályok alapján érhető el, hogy a helyi adókban a vállalkozók számára adott kedvezmény, mentesség ne legyen ellentétes a közösségi előírásokkal.

Önkormányzati adóbevételek

A 2008. évre a helyi adónemek tekintetében **adómérték emelés építményadóban és idegenforgalmi adóban** volt. A mértékemelés és a felderítési munka, valamint a követeléskezelés eredményeként az előző évhez képest 145 229 Eft-tal magasabb építményadó bevétel és 12 854 Eft-tal nagyobb idegenforgalmi adóbevétel érkezett a számlákra. Ennek dinamikáját az **1-2. számú mellékletek grafikonjai is szemléltetik.**

Építményadó 2005-2008	Lakások adója	Egyéb építmények adója	Összes adóbevétel
2 005	82 251 775	219 876 800	296 581 618
2 006	85 146 443	227 784 947	308 040 772
2 007	88 126 066	227 897 631	310 644 428
2 008	101 100 140	362 336 260	455 873 678

IFA 2005-2008	Összes adóbevétel
2005	77 244 857
2006	81 910 021
2007	89 218 474
2008	102 072 524

(Adatok Ft-ban)

A **helyi iparűzési adóbevételek** tekintetében 2008. évben időrendben a 2008. évi első félévi előlegrész, a 2007. évi bevallás kiegészítése, majd a 2008. évi második félévi előlegrész és végül a decemberi kiegészítés (2008. évi harmadik előleg) teljesítéseiből származtak bevételek. A „**gazdasági lassulás**” –mely, már a negyedik negyedévben erősen érezhető volt- az **adófizetés tekintetében még kevésbé jelentkeztek.**

HIPA Bevallási adatok	számolt adó	ebből előleg	korrekció	Feltöltés
2004	1 986 115 849	1 779 932 631	206 183 150	276 125 475
2005	1 772 513 184	1 738 376 379	34 395 240	213 414 282
2006	2 034 115 971	1 844 342 995	189 775 590	307 018 450
2007	2 287 514 711	2 116 448 688	171 065 240	348 871 657

(Adatok Ft-ban)

Az önkormányzathoz helyi adó, önkormányzati adó és más adójellegű bevételekként befolyó összegei az utóbbi éveket vizsgálva folyamatosan emelkedő tendenciát mutattak. Az **idén 361 Mft-tal magasabb bevétel** realizálódott, mint a múlt évben.

évek	Adóbevétel összesen
2005	2 837 314 083
2006	2 928 870 672
2007	3 359 687 430
2008	3 720 649 208 Ft

(Adatok Ft-ban)

2008. adóév

Követelés megnevezése	Sor-szám	Előző évi	Előző évi	Folyó évi	Összes követelés	Pénzf.nélkül telj. előző évi túlfizetésből	Pénzügyi teljesítés		Hátralék		
		hátralék	hátralék helyesbítése	előírás			Előző évi előírásra	Tárgyévi előírásra	Előző év(ek)	Tárgyévi	Összesen (=8+9)
1.	2.	3.	4.	5.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
Önkormányzatok sajátos bevételei	04	281 491 558	64 886 468	3 886 141 382	4 102 746 472	218 776 942	99 627 677	3 457 678 356	116 977 413	209 686 084	326 663 497
Ebből: gépjárműadó	06	49 652 028	8 458 627	439 880 852	481 074 253	2 558 871	17 970 924	400 663 544	23 222 477	36 658 437	59 880 914
helyi adók	07	145 086 052	34 216 469	3 334 686 223	3 445 555 806	215 395 297	64 589 930	3 006 557 228	46 279 653	112 733 698	159 013 351

Pénzügyi zárasi összesítő „Követelések és kötelezettségek állományának alakulása” adatai alapján!

Megjegyzés: Az összes követelés tartalmazza a még nem esedékes és nem végrehajtható (esetenként a következő év(ek)re áthúzódó) követelés állományokat is!

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. Törvény 2008. január 1-től módosította az adóbevételek kezelését is. Ennek alapján a tartozást elengedést, mind bevételként, mind előirányzat módosításként meg kell jeleníteni. A módosítás arra irányult, hogy az önkormányzati adóhatóság saját döntése alapján történő követelés leírások –elsősorban a méltányossági törlések- emeljék az adóteljesítések összegét. A záraskor egy nagyobb követelés csoport jelenik meg, mégpedig a méltányossági alapon történő adómérséklés {Art. 134.§}.

Eger MJV. jogalapon kívüli adójóváírásai	2008.12.31
---	------------

{Zárasi összesítő "Halmazott változási jegyzékének" adatai alapján}

Adószámlák	Adójóváírás tételszám	Adójóváírás összege
Összesen	108	12 492 Eft

A tényleges pénzforgalmi **adóbevétel 3 720,6 MFt**. Az adóbevételek **83,66%-a gazdálkodóktól** kerül befizetésre, a **magánszemélyek a bevételek 16,34%-át** fizették. Az adónemenkénti megbontás a **3. számú mellékletben** részletesen is megtalálható.

Eger MJV. adóbevételeinek teljesülése 2008.12.31

adatok Ft-ban

EGER adószámlák nevei	Költségvetési előirányzat (eredeti)	Költségvetési előirányzat módosított (Áht. 14.§-a miatt)	Tényleges pénzforgalmi bevétel	Módosított pénzforgalmi bevétel	Teljesülés
Építményadó	434 000 000 Ft	434 109 299 Ft	436 335 125 Ft	436 444 424 Ft	100,54%
Telekadó	19 000 000 Ft	19 149 850 Ft	27 521 304 Ft	27 671 154 Ft	144,85%
Magánszemélyek kommunális adója	500 000 Ft	513 200 Ft	557 506 Ft	570 706 Ft	111,50%
Beszedett idegenforgalmi adó	95 116 000 Ft	95 116 000 Ft	102 072 524 Ft	102 072 524 Ft	107,31%
Helyi iparűzési adó	2 350 000 000 Ft	2 350 000 000 Ft	2 674 323 220 Ft	2 674 323 220 Ft	113,80%
Termőföld bérbeadásából jövedelem	- Ft	- Ft	116 189 Ft	116 189 Ft	0,00%
Gépjárműadó	415 000 000 Ft	415 296 647 Ft	419 750 347 Ft	420 046 994 Ft	101,14%
Késedelmi pótlék	17 000 000 Ft	20 259 973 Ft	28 070 456 Ft	31 330 429 Ft	165,12%
Bírság	18 000 000 Ft	26 633 655 Ft	21 923 559 Ft	30 557 214 Ft	121,80%
Egyéb saját adóbevétel	6 000 000 Ft	6 000 000 Ft	5 595 199 Ft	5 595 199 Ft	93,25%
Talajterhelési díj	3 509 000 Ft	3 539 375 Ft	3 914 354 Ft	3 944 729 Ft	111,55%
Luxusadó	700 000 Ft	700 000 Ft	469 425 Ft	469 425 Ft	67,06%
Összesen	3 358 825 000 Ft	3 371 317 999 Ft	3 720 649 208 Ft	3 733 142 207 Ft	110,77%

Eger Megyei Jogú Város közigazgatási területén adóztatott helyi adókat jellegüket tekintve három fő csoportba lehet besorolni:

- az **ingatlanokat** terhelő helyi adók {ÉPA, TEA}, **(14,3%)**
- a **vállalkozási tevékenység** végzése után fizetendő adó {HIPA} **(82,5%)**, valamint
- a „**tartózkodás**” ideje után beszedett adó {IFA} **(3,1%)**. Ez utóbbi az egyetlen olyan helyi adófajta, aminek beszedett adó forintjai után továbbra is két forint normatív támogatás igényelhető.

Továbbra is meghatározó az iparűzési adóból származó bevétel túlsúlya. A második legmagasabb bevételt produkáló ingatlanadók (építmény és telek) összességében a Hipa 1/5-ét (17%) sem teszik ki. Az adó és adójellegű bevétel együttesen a Hipa bevétel 38,8%-át adják. A **4. számú melléklet** részletezi a helyi adónemenkénti megoszlást, valamint összes önkormányzati saját adóbevételek arányát.

Építményadó (ÉPA)

Adónem	Adózók száma	Nyitó			Folyó évi terhelés	Évközi változás						Technikai helyesbítés	Helyesbített múlt évi hátralék	Helyesbített folyó évi terhelés
		összes hátralék	nem esedékes hátralék	túlfizetés		terhelés		törlesztés		Felszámolás megszűnés miatti csökkenés				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	múltira	folyóra	múltira	folyóra	múltira	folyóra	13.	14.	15.
Építményadó	24 054	10 204 097	1 292 647	2 830 306	444 671 780	5 407 078	16 267 759	2 099 973	20 325 061	23 920	147 770	462 709	10 656 976	440 466 708

* **Megjegyzés:** A **helyesbített tartozás** mind itt, mind a későbbiekben felsorolt adónemeknél tartalmazza az esedékes és a még nem esedékes {azaz nem végrehajtható (esetenként a következő év(ek)re áthúzódó)} követelés állományokat is!

ÉPA	Teljesült tényleges pénzforgalmi bevétel	436 335 EFt	Teljesülés százaléka	100,54%
------------	--	-------------	----------------------	---------

Helyi adórendszerünkben a vagyonarányos adóztatást a vagyoni típusú adók – konkrétan az épületeket terhelő építményadó és a belterületi földrészletre kivethető telekadó – hivatottak megteremteni. A Htv. felhatalmazása alapján, a helyi vagyoni érdekeltiséghez kapcsolódóan építményadót vezethet be az önkormányzat az illetékességi területén (kül- és belterületen) fekvő - **lakás- és üdülőtulajdonra, gazdasági és más rendeltetésű - építmények** után.

Az **adó alanya** elsősorban az építmény tulajdonosa, több tulajdonos esetén az adókötelezettség a tulajdoni hányadok arányában terheli a tulajdonostársakat. Amennyiben az építményt a törvényben meghatározott vagyoni értékű jog is terheli, a vagyoni értékű jog jogosultja és a tulajdonos megállapodhat abban, hogy az utóbbi viseli az adót. Megállapodás hiányában, a vagyoni értékű jog gyakorlására jogosult az adó alanya. Az **adókötelezettség** az építmény használatbavételi, illetőleg fennmaradási engedélyének kiadását követő év első napján keletkezik, az adókötelezettség az építmény megszűnése (lebontás stb.) évének utolsó napján szűnik meg. Az adó alapjának meghatározása tekintetében választási lehetősége van az önkormányzatoknak. Ennek megfelelően az **adó alapja** lehet: az építmény m²-ben megállapított ún. **hasznos alapterülete**, vagy az építmény korigált forgalmi értéke, amely az illetékekről szóló törvény alkalmazásával megállapított forgalmi érték (nevezetesen az a pénzben kifejezett érték, amely a vagyontárgy eladása esetén árként általában elérhető) 50%-ának felel meg. Mindkét adó megállapítási mód egyaránt rendelkezik előnyökkel és hátrányokkal, éppen ezért ezek együttes mérlegelésével döntötte el annak idején az önkormányzat azt, hogy a törvényben meghatározott lehetőségek közül melyiket választja. A forgalmi érték típusú adóztatás hátránya, hogy az rendkívül bonyolult és adóztatása időigényes és nehézkes. A maximált törvényi mérték hasznos alapterület után számított telekadó esetében 1.083 Ft/év/m² lehetne. **Egerben a helyi adók bevezetése óta a hasznos alapterülethez szorosan kapcsolódó négyzetméter alapú adóalap megállapítást alkalmazzuk.**

A közgyűlésünk a hasznos alapterület alapján működtetett építményadóban (és telekadóban) az adómértéket az adótárgy fajtája illetőleg a városon belüli földrajzi elhelyezkedése alapján differenciáltan határozta meg. 2005. évtől egységes rendszerben adóznak az épületek, legyenek azok lakások és nem lakás célú építmények. **2008. január 1-től az építményadó mértékei és az érvényesíthető önkormányzati kedvezmények egyaránt emelkedtek.** Az általános mérték 400Ft/év/m²-re emelkedett, a pincének minősülő építmények 60Ft/év/m²-es csökkenetett mértékkel kerültek adóztatás alá. Az épületek többsége **400Ft/év/m² általános adómértékkel** kerül adóztatásra, ám az ingatlanok tulajdonosai **jelentős adókedvezményt érvényesíthetnek.** Az egeri mérték (kedvezmények nélkül) a **törvényi mérték mindössze 36,93%-a.** Elsősorban a lakások tulajdonosai kapnak magas {82%-os önkormányzati} adócsökkentést. A külterületi ingatlanok 70%-os, a külvárosi ingatlanok is jelentős 25%-os önkormányzati adókedvezményt élvezhetnek. A nyugdíjas tulajdonosok és a három vagy több gyermeket nevelők a lakásingatlan után további 50%-os adókedvezményre is jogosultak. Az önkormányzati adókedvezmények révén a **lakásoknál alkalmazott átlagos mérték 61,3Ft/év/m², egyéb nem lakás célú épületek esetében az átlag 339,1Ft/év/m².** Jelentősen szűkült a képviselőtestület törvényben deklarált kedvezmény bővítési lehetősége, hiszen a Htv. 7.§ e) pontja alapján, 2008. január 1-jétől **a vállalkozó üzleti célt szolgáló épülete/épületrésze után önkormányzati adókedvezmény nem biztosítható.**

Építmények után megállapított adók, kedvezmények az adófizetés nagysága szerinti sávos megoszlásban

Épa 2008	Lakás számolt adó	önk kedv (lakás)	fizetendő adó	Egyéb építmények számolt adó	önk kedv(egyéb)	fizetendő adó	összes adó
0 Ft	246 800	46 444	200 356	7 425 200	64 160	7 361 040	0
0-5EFt	349 747 280	301 364 252	48 383 028	25 378 540	8 909 460	16 469 080	64 850 782
5-10EFt	148 285 200	125 917 236	22 367 964	33 773 660	8 361 980	25 411 680	47 779 644
10-50EFt	155 488 000	128 150 772	27 337 228	55 260 300	11 905 740	43 354 560	70 691 788
50E-100EFt	2 109 200	855 820	1 253 380	14 683 480	1 793 320	12 890 160	14 143 540
100E-1MFt	1 639 200	81 016	1 558 184	102 520 800	1 091 860	101 428 940	102 987 124
1MFt-	-	-	-	155 420 800	-	155 420 800	155 420 800
Összesen	657 515 680	556 415 540	101 100 140	394 462 780	32 126 520	362 336 260	455 873 678

Az **építmények 85,46%-ának éves adókötelezettsége 10 000 Ft-nál kisebb**. Az épületek 1,8%-a után történt 50.000 Ft-nál nagyobb összegű és mindössze 1,18 %-a után történt 100 000 Ft-nál nagyobb összegű adóterhelés, azonban ez az összeg az összes előírás 56,6%-a.

Építményadóban érvényesített önkormányzati adókedvezmények az adóelőírás sávos megoszlásában

ÉPA 2008	Önkormányzati adókedvezmények (lakás)	Önkormányzati adókedvezmények (egyéb)
0-5Eft	301 364 252	8 909 460
5-10Eft	125 917 236	8 361 980
10-50Eft	128 150 772	11 905 740
50E-100Eft	855 820	1 793 320
100E-1Mft	81 016	1 091 860

Az adózás alá vont ingatlanok tulajdonosai összességében **588,542 Eft önkormányzati adókedvezményt** vehettek igénybe. Egerben továbbra is széles adózási kört érint az adónem, ám relatíve **magas önkormányzati adókedvezmények és alacsony mérték** mellett. A **5-6. számú mellékletben** részletes adatokat tartalmaz, az adómegoszlásról és arányairól, az adózók és adótárgyak számáról és az előző évek adatairól.

Telekadó (TEA)

Adónem	Adózók száma	Nyitó			Folyó évi terhelés	Évközi változás						Technikai helyesbítés	Helyesbített	
		összes hátralék	nem esedékes hátralék	túlfizetés		terhelés		törlesztés		Felszámolás megszűnés			múlt évi hátralék	folyó évi terhelés
						múltira	folyóra	múltira	folyóra	miatti csökkenés múltira	folyóra			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
Telekadó	386	2 166 455	844 698	323 352	20 825 465	5 597 428	4 996 568	2 109 493	2 286 110	0	0	638 114	5 331 038	23 535 923

TEA	Teljesült tényleges pénzforgalmi bevétel	27 521Eft	Teljesülés százaléka	144,85%
------------	--	-----------	----------------------	---------

A Htv. alapján az önkormányzatok telekadót vezethetnek be az illetékességi területükön levő beépítetlen belterületi földrésztelkek után. Az **adó alanya** - az építményadónál már bemutatott rendező elveket követve - a telek tulajdonosa, illetőleg az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog jogosultja. Az adómentesség - azzal a céllal, hogy minél teljesebb mértékben biztosíthassa az önkormányzat döntési szabadságát - ennél az adónemnél is relatív szűk terjedelmű. Az **adókötelezettség** keletkezésére és megszűnésére vonatkozó szabályok - a telekadó sajátosságainak megfelelően - megegyeznek az építményadóra vonatkozó hasonló rendelkezésekkel. Az **adó alapja** - ugyancsak az építményadónál részletesen ismertetett konstrukcióval egyezően - kétféle számítási módszerrel állapítható meg. A telekadóban **mentességet** biztosít a törvényalkotó a beépítési tilalom idejére, az építményadó hatókörébe tartozó földrésztelkre, a közhasználatú közlekedési tevékenységet végző adóalany - e célból használt - telkére, az erdő művelési ágban nyilvántartott telekre. Az önkormányzati döntés alapján az alap- és mértékszámítás történhet a telek m²-e, illetőleg korrigált forgalmi értéke figyelembevételével. Az első esetben az adó évi mértékének felső határa - a stabilitás és az időtállóság igényeire is tekintettel - 240 Ft/m², míg a másik adószámítási módszernél a korrigált forgalmi érték 3%-a az adó mértéke. A telekadó és építményadó közötti szoros összefüggés miatt azonban az önkormányzat csak azonos adóalap (vagy az alapterület m²-e, vagy az ingatlan korrigált forgalmi értéke) alkalmazását állapíthatja meg. A maximált törvényi mérték hasznos alapterület után számított telekadó esetében 240 Ft/év/m² lehetne.

Az éves folyó évi telekadó előírás 23 161 Eft. Ebből a természetes személyek előírása (35,8%) 8,33 Mft, jogi személyek előírása (64,2%) 14,83 Mft. A zárásig folyó évben 567 db telekingatlan után kellett fizetést teljesíteni. Az **adó mértéke a belvárosban 100 Ft, a külvárosban 50 Ft.**

Az önkormányzati évek óta adópolitikai eszközökkel (adókedvezményekkel) kívánja „öszönözni”, hogy a városban nem nagy számban előforduló lakóház és egyéb építmény építésére szolgáló jelentős értéket képviselő telkek minél előbb beépítésre kerüljenek. Az önkormányzati döntés eredményeként a belvárosi és külvárosi beépítetlen építési telkek adója egymástól jobban elkülönül, mind mértékben, mind kedvezményezettségben. A belvárosi építési telkek adómértéke kétszerese a külvárosinak, egyben -beépítés vállalása esetén- a külvárosi építési telkek alanyai kétszer annyi kedvezményt vehetnek igénybe, mint a belvárosi telkek adózói. A szerzéstől számított **4 éven belüli beépítés esetén a** - nem vállalkozónak minősülő - **magánszemély tulajdonosok a belvárosban 25%-os, a külvárosban 50%-os önkormányzati adókedvezményt kaphatnak.** Itt is jelentősen szűkült a képviselőtestület törvényben deklarált kedvezmény bővítési lehetősége, hiszen a Htv. 7.§ e) pontja alapján, 2008. január 1-jétől **a vállalkozó üzleti célt szolgáló telke/telekrésze után önkormányzati adókedvezmény nem biztosítható.**

Telkek után megállapított adók, kedvezmények az adófizetés nagysága szerinti sávos megoszlásban

Tea 2008	számolt adó	beépítési önk kedv	fizetendő adó	adózók száma	adótárgyak száma
0 Ft	786 796	786 796	-	16	17
0-5EFt	184 294	63 833	120 461	47	52
5-10EFt	1 656 662	750 109	906 553	58	123
10-50EFt	8 226 846	1 764 800	6 462 046	179	247
50E-100EFt	6 519 550	429 750	6 089 800	36	89
100E-1MFt	9 229 450	751 050	8 478 400	27	38
1MFt-	1 104 600	-	1 104 600	1	1
összesen	27 708 198	4 546 338	23 161 860	364	567

A **bevallott ingatlanok 33,8%-ának éves adókötelezettsége 10 000 Ft-nál kisebb.** Az ingatlanok 6,87 %-a után történt 100 000 Ft-nál nagyobb összegű adóterhelés, azonban ez az összeg, az összes előírás 41,37 %-a. A folyó évben a telkek tulajdonosai összesen **4 546 Eft önkormányzati kedvezményre** nyújtottak be igényjogosultságot. A **7. számú mellékletben** grafikus adatokat is tartalmaz, az adómegoszlásról, arányairól és kedvezményekről.

Magánszemélyek kommunális adója (MKA)

Adónem	Adózók száma	Nyitó			Évközi változás						Technikai helyesbítés	Helyesbített múlt évi hátralék	Helyesbített folyó évi terhelés
		összes hátralék	nem esedékes hátralék	túlfizetés	terhelés múltira	terhelés folyóra	törlesztés múltira	törlesztés folyóra	Felszámolás megszűnés miatti csökkenés múltira	Felszámolás megszűnés miatti csökkenés folyóra			
1.	2.	3.	4.	5.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
Magánszemélyek kommunális adója	603	2 780 888	219 145	423 613	279 912	28 200	106 800	43 800	0	0	78 019	2 530 387	-15 600

MKA	Teljesült tényleges pénzforgalmi bevétel	557,5 Eft	Teljesülés százaléka	111,50%
------------	--	-----------	----------------------	---------

Az adónem 2004. december 31-i nappal megszűnt. **Bevétel kizárólag az utólagos felderítések eredményéből, illetve a hátralékok beszédéséből ered.** Az adóhatóság ellenőrzési eljárás során-visszamenőlegesen 5 évre- előírja az adókötelezettséget elmulasztók helyi adóját. Az adónem a lakások és a lakáshoz szerkezetileg közvetlenül kapcsolt egyéb építmények adóztatására szolgált.

Beszedett idegenforgalmi adó (IFA)

Adónem	Adózók száma	Nyitó			Évközi változás						Technikai helyesbítés	Helyesbített múlt évi hátralék	Helyesbített folyó évi terhelés
		összes hátralék	nem esedékes hátralék	túlfizetés	terhelés		törlesztés		Felszámolás megszűnés miatti csökkenés				
					múltra	folyóra	múltra	folyóra	múltra	folyóra			
1.	2.	3.	4.	5.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
Idegenforgalmi adó (tartózkodás után)	264	2 493 612	1 129 245	818 835	4 997 516	97 493 930	10 540	243 440	0	0	854 759	6 661 753	97 250 490

IFA	Teljesült tényleges pénzforgalmi bevétel	102 072,5 Eft	Teljesülés százaléka	107,31%
------------	--	---------------	----------------------	---------

A Htv. az idegenforgalom növekedésével együtt járó igények kielégítéséhez szükséges anyagi eszközök biztosítását azzal kívánta elősegíteni, hogy lehetőséget teremtett az idegenforgalmi adónem adóztatására. E fizetési kötelezettség sajátossága, hogy **alanyai kizárólag magánszemélyek** lehetnek.

Idegenforgalmi adó állapítható meg annak a magánszemélynek a terhére, aki egyfelől az önkormányzat illetékességi területén **egy vendégéjszakát nem állandó lakosként eltölt**, másfelől aki az említett területen üdülővel - nem állandó lakás céljára használt épülettel - rendelkezik. {Az ilyen, építmény jellegű adóztatási jogcímen befolyó idegenforgalmi adóra azonban állami normatíva (beszedett forinthez **+2Ft normatív támogatás**) nem jár.} A tartózkodás alapján fennálló adókötelezettség alóli mentesség életkorhoz (18 év alattiak, 70 év feletti), speciális egészségügyi, oktatási, munkavégzési, vállalkozási jogviszonyhoz, illetőleg meghatározott rokonsági kapcsolathoz kötődik. Ez lényegében azt eredményezi, hogy a településen jellemzően csak idegenforgalmi célzattal tartózkodó magánszemélyt terhelheti az idegenforgalmi adó. Az **adó alapja** - a településen való tartózkodásra épülő adókötelezettség esetén - a megkezdett napok száma; mértéke naponként és személyenként legfeljebb 361 Ft. Eger közigazgatási területén az elfogadott adó mértéke 2008. évtől 30 Ft-tal emelkedett, így **340 Ft/fő/vendégéjszaka**. A **2008. évre** az adóbeszedők **összesen 96 894EFT IFA-t vallottak be**.

Folyó év bevallásai alapján a mentes tartózkodás az eltöltött vendégéjszakák **24,5%-át** tette ki, mely összegszerűen kifejezve **31,9 MFt** adómentesítést jelentett. Az IFA **70,7%-át a jelzett időszakban az 1 MFt-nál több adót beszedő** és azt beszedői minőségében továbbfizető szállodák adják, összegszerűen 68, 5 MFt értékben.

A beszedett IFA, az igényelt mentességek és a szálláshelyek száma az adóbefizetés nagysága szerinti sávok megoszlásában

IFA 2008	beszedett IFA	Tv által mentes IFA	adóbeszedő
0-10Eft	110 160	136 340	7
10-50Eft	2 355 520	979 540	86
50-100Eft	1 863 200	683 400	26
100Eft-1MFt	23 988 190	16 899 020	80
1MFt-	68 576 980	13 211 720	13

A záraskor kimutatható adatok alapján, **a vendégszám és a bevallott IFA** az előző évek hasonló időszakához képest **emelkedést mutat**. Az előző évhez képest mintegy 20ezer bevallott vendégéjszaka számmal nőttek az adatok (december havi bevallás 2009. január 15-i nappal esedékes). A **7-8. számú mellékletben** részletes adatokat tartalmaz, a beszedett adómegoszlásról és arányairól, az adózók számáról és az előző évek adatairól.

Helyi iparűzési adó (HIPA)

Adónem	Adószám	Nyitó			Évközi változás						Technikai helyesbítés	Helyesbített múlt évi hátralék	Helyesbített folyó évi terhelés
		összes hátralék	nem esedékes hátralék	túlfizetés	terhelés		törítés		Felszámolás megszűnés miatti csökkenés				
					múltra	folyóra	múltra	folyóra	múltra	folyóra			
1.	2.	3.	4.	5.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
Helyi iparűzési adó	7 366	127 441 000	82 215 147	465 578 443	533 439 144	2 760 303 839	322 950 186	272 129 851	425 100	925 513	250 077 770	-128 073 585	2 487 248 475

HIPA	Teljesült tényleges pénzforgalmi bevétel	2 674 323,2Eft	Teljesülés százaléka	113,8%
-------------	--	----------------	----------------------	--------

A helyi iparűzési adó adja bevezetése óta a helyi adóbevételek meghatározó súlyát. A helyi iparűzési adóban 2007. évre (bevallás 2008. május 31.) a bevallási adatok alapján **2 287 514 Eft végleges adó megállapítás** történt. Az önkormányzati kedvezmények révén a végleges adó megállapításakor **193,2 Mft egri önkormányzati adókedvezményt** is érvényesíthettek adózóink.

A bevallott HIPA az adófizetés jellege és nagysága szerinti sávos megoszlásban

Hipa 2007	számolt adó	Előleg	korrekció	feltöltés	adózó
0 Ft	-	6 995 630	6 995 750	-	1 755
0-10Eft	7 185 581	10 196 890	- 3 011 500	28 900	1 430
10-50Eft	38 268 258	39 969 580	- 1 701 510	284 000	1 673
50-100Eft	58 190 749	51 197 350	6 993 300	689 600	819
100E-1Mft	391 465 108	355 319 336	22 559 500	32 832 046	1 303
1-50Mft	1 297 851 315	1 278 972 102	18 473 800	177 059 111	283
50Mft-	494 553 700	373 797 800	120 755 900	137 978 000	5
összesen	2 287 514 711	2 116 448 688	171 065 240	348 871 657	7 268

A 2007. évi HIPA bevallások tükrében **7268 adózó 2 287,5Mft adót** vallott, egyben 193,2Mft önkormányzati adókedvezményt érvényesített.

A beruházási kedvezményt –*utolsó évként!*– 183,09 Mft értékben lehetett az adóból leírni. Az európai uniós csatlakozás miatt a vállalkozókat érintő helyi adókedvezményeket, mentességeket át kellett alakítani. A már megszerzett jogok védelme érdekében továbbra is **fennmaradt a határozott idejű kedvezmények, mentességek csatlakozás után történő továbbélése, ám legfeljebb 2007. december 31-ig**. A Htv. rendelkezett arról, hogy a vállalkozók csak abban az esetben vehetik igénybe 2004. január 1-jétől e kedvezményeket, ha arra 2002. december 31-ig jogosultságot szereztek (számukra már élt a kedvezmény) illetve az igénybe vételre jogosító feltételek teljesítését 2003. december 31-ig megkezdik.

A bevallott 2007. évi HIPA-ban érvényesített önkormányzati kedvezmények nagysága az adóelőírás sávos megoszlásban

Hipa 2007	Önkormányzati adókedvezmény
0 Ft	43 541
0-10Eft	2 309 415
10-50Eft	7 625 760
50-100Eft	153 332
50Mft-	183 093 812
összesen	193 225 860

Ugyanakkor a helyi adókról szóló törvény az **EU csatlakozás okán jelentősen lekorlátozta az önkormányzatok kedvezménynyújtási lehetőségeit**. Egységesen csak azoknak adhat az önkormányzat adókedvezményt, akiknek a vállalkozási szintű adóalapjuk a 2,5 M forintot nem éri el. Ezen törvényi szabályozás szinte lehetetlenné teszi a település önálló iparpolitikára tett kezdeményezéseit. Egy esetleges adómérték csökkenés pedig túlzott adólemondást jelent, amit egyébként az adóerőképesség szabályozása – a visszaosztott szja terén - nem is preferál. Százalékpontonként 133,7Mft-ot jelenthetne egy általános adómérték csökkenés.

A 2006. évi bevallási adatok adják a 2007. évi (és 2008. első félévi) előlegfizetés számításának alapját is. A 2007. évi HIPA bevallások adatai az előleget korrigálják és a módosítások alapján kerül meghatározásra a 2008. évi második féléves előlegrész, valamint a jövő év (2009.) első félévi előlegrésze.

A megállapított előlegekkel szemben a bevallás benyújtáskor történt korrekció és a feltöltés összegei az éves végleges adó nagysága szerinti sávos megoszlásban

Hipa 2007	korrekció	Feltöltés	Adózó
0	6 995 750	-	1 755
0-10Eft	- 3 011 500	28 900	1 430
10-50Eft	- 1 701 510	284 000	1 673
50-100Eft	6 993 300	689 600	819
100E-1Mft	22 559 500	32 832 046	1 303
1-50Mft	18 473 800	177 059 111	283
50Mft-	120 755 900	137 978 000	5
összesen	171 065 240	348 871 657	7 268

A Htv. alapján az adóelőleg összege, ha az adóévet megelőző adóév időtartama 12 hónapnál nem rövidebb, az adóévet megelőző adóév adójának megfelelő összeg; ha az adóévet megelőző adóév 12 hónapnál rövidebb, akkor a megelőző adóév adójának az adóévet megelőző adóév naptári napjai alapján adóévre számított összege; az adóköteles tevékenységét az önkormányzat illetékességi területén az adóév közben kezdő vállalkozónál az adóévre bejelentett várható adó összege. Ennek megfelelően a **2009. első félévre várható adóelőleg összege: 1 206 970 Eft.**

A Htv. 2005. évtől hatályos módosítása a foglalkoztatás bővítését irányozza elő azzal az iparűzési adóalap-mentességgel, mely a vállalkozó által foglalkoztatott éves átlagos statisztikai állományi létszám emeléséhez kapcsolódik. A törvény értelmében a vállalkozó az általa **foglalkoztatottak éves átlagos létszámának növekedése esetén** - minden fő többlet foglalkoztatott után - a vállalkozási szintű „törvényi” adóalapból **adóalap-mentességre jogosult**. Az adóalap-mentességet valamennyi vállalkozás igénybe veheti, amely létszámbővítést hajt végre. A mentesség alapja a foglalkoztatottak létszámának növekedése, függetlenül annak forrásától. Az új - jogelőd nélkül létrejövő - vállalkozás esetén, a kezdő évben - értelemszerűen - az általa foglalkoztatott létszám után jár az adóalap-mentesség, átalakulással létrejövő vállalkozó(zás) esetében pedig a jogelőd vállalkozó statisztikai létszáma tekinthető kiindulópontnak. Az adóalap-mentesség mértéke minden egész fő növekmény után 1 millió forint. Ezen adóalap-mentesség nem tekintendő az Európai Unió szabályai szerint állami támogatásnak ugyanis azt bármely adóalany igénybe veheti. Ennek érvényesítése a 2007. évi bevallások tükrében összességében jelentős, **402,7 Mft adóalap mentességet** jelentett.

A Htv. 2006. január 1-jétől hatályos módosítása lehetővé teszi **a külföldi telephelyen végzett tevékenységből származó iparűzési adóalap** kiemelését (csökkentését) a Magyarországon adóztatható adóalapból, ha a vállalkozónak - gazdasági tevékenysége után - a külföldi telephely szerinti önkormányzat számára kellett adót fizetni. Az adóalap csökkentése mindazonáltal csak az összes iparűzési adóalap legfeljebb 90 százalékaig terjedhet, mellyel a szabályozás azt ismeri el, hogy a magyarországi székhelyen akkor is folyik gazdasági tevékenység, ha az összes árbevétel külföldön végzett tevékenység ellenértékéeként áll elő. A 2007. évi bevallási adatok alapján eddig **425,8 Mft ilyen jellegű adóalap csökkentés** történt.

Az **adózási kör 78,1%-ának** az éves adókötelezettsége **nem haladja meg az 100.000 Ft-ot**, ezen belül is **43,8%-nak** az éves adófizetési kötelezettsége **nem több 10.000 Ft-nál**. Az adóbevallási adatok alapján **288 társaság fizetett 1 millió Ft-nál nagyobb** összegű helyi iparüzési adót. Gazdasági súlyuk azonban továbbra is meghatározó, hiszen az **adó 78,4%-a tőlük folyik be**, igaz az önkormányzati **adókedvezmények 94,8%-át is ők** érvényesíthették.

A évente bevallott HIPA az adófizetés módja és nagysága szerinti sávos megoszlásban

Hipa	számolt adó	ebből előleg	korrekció	feltöltés
2004	1 986 115 849	1 779 932 631	206 183 150	276 125 475
2005	1 772 513 184	1 738 376 379	34 395 240	213 414 282
2006	2 034 115 971	1 844 342 995	189 775 590	307 018 450
2007	2 287 514 711	2 116 448 688	171 065 240	348 871 657

Elsősorban az ipari park területén lévő társaságok adóalapjainak jelentős emelkedése miatt mutatkozik az előző évekhez képest adóbevétel és „adóerő” emelkedése. A záraskor kimutatott adatok alapján az önkormányzat 2008. évi **„helyi iparüzési adóerőképessége” 1 829 075 E Ft**. Az adóerőképesség növekedés jelentős, így várhatóan a központi visszaosztás, elvonás hatásai negatívan hatnak.

Pénzforgalmilag teljesült HIPA befizetések éves bontásban

adóév	HIPA bevétel
2005	2 022 000 E Ft
2006	2 135 000 E Ft
2007	2 469 000 E Ft
2008	2 574 000 E Ft

A **gazdasági lassulás** jelei már a 2008. év utolsó harmadában jelentkeztek, ám annak a bevételekre tett negatív kihatása elsősorban 2009. évben fognak jelentkezni. Azonban már „megtört” a feltöltés címén (december 20.) befizetett összegek lendülete és dinamikája, annak értéke és nagysága a 2006. évi szint alá süllyedt.

A feltöltésre befizetett HIPA évenkénti bontásban

adóév	HIPA feltöltés
2005	241 700 E Ft
2006	333 100 E Ft
2007	422 500 E Ft
2008	348 800 E Ft

Termőföld bérbeadásból származó jövedelemadó (TBSZJA)

Adónem	Adózók száma	Nyitó			Folyó évi terhelés	Évközi változás						Technikai helyesbítés	Helyesbített múlt évi hátralék	Helyesbített folyó évi terhelés	
		összes hátralék	nem esedékes Hátralék	túlfizetés		terhelés		törlesztés		Felszámolás megszűnés miatti csökkenés					
						múltóra	folyóra	múltóra	folyóra	múltóra	folyóra				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	
Jövedelemadó	3	0	0	677	0	116 866	0	0	0	0	0	0	0	116 189	0

TBSZJA	Teljesült tényleges pénzforgalmi bevétel	116,18E Ft	Teljesülés százaléka	-%*
---------------	--	------------	----------------------	-----

*Előző években nem volt, így tervezésre sem került.

Az adózás rendjéről szóló törvény (Art.) a termőföld bérbeadásából származó jövedelmek adóztatási feladatait a föld fekvése szerint illetékes önkormányzati adóhatóságok hatáskörébe utalta.

A rendelkezés célja, hogy a helyi adóhatóság helyismeretére alapozva szűküljön az adókikerülés lehetősége, és ezzel a kifizetői minőséggel bíró szervezetek versenyhátránya azokkal szemben, akik „zsebszerződéssel” bérelnék földet. Ezért ahhoz, hogy az adóztatás a föld fekvése szerint illetékes önkormányzati adóhatóságnál megvalósítható legyen, a törvény a feladat egészét - a bevallások, befizetések fogadásától az ellenőrzések lefolytatásán át a végrehajtási eljárásig - az önkormányzati adóhatósághoz telepítette. A termőföld bérbeadásából származó jövedelem (ideértve a földjáraadékot is) adóztatása **a föld fekvése szerint illetékes önkormányzati adóhatóság feladata**. Az ebből származó valamennyi bevétel az önkormányzat költségvetését illeti meg, és az az önkormányzattól nem vonható el. **Termőföld haszonbérbeadásnak minősül:** a termőföld magánszemély tulajdonosa vagy haszonélvezője által egy vagy több évre, írásban kötött megállapodás alapján, bérleti díj ellenében mező-, erdőgazdasági, illetve halászati hasznosításra történő földterület-bérbeadás. **Mentes az adó alól** a termőföld-bérbeadásból származó bevétel, ha a termőföld haszonbérbe adása alapjául szolgáló, határozott időre kötött megállapodás (szerződés) alapján a haszonbérlet időtartama az 5 évet (az adómentesség feltételéül szabott időtartam) eléri. A magánszemély termőföld-bérbeadásból származó bevételeinek (ideértve a földjáraadékot is) és más ingatlan bérbeadásából származó bevételeknek az egésze jövedelem, amely után az **adó mértéke 25 százalék**.

Gépjárműadó (GJA)

Adónem	Adózók száma	Nyitó			Folyó évi terhelés	Évközi változás						Technikai helyesbítés	Helyesbített múlt évi hátralék	Helyesbített folyó évi terhelés
		összes hátralék	nem esedékes hátralék	túlfizetés		terhelés		törés		Felszámolás megszűnés miatti csökkenés				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7. múltira	8. folyóra	9. múltira	10. folyóra	11. múltira	12. folyóra	13.	14.	15.
Gépjármű Adó	16 981	49 652 028	5 716 686	5 114 329	417 034 500	3 829 544	65 030 473	2 860 221	50 427 336	119 717	247 962	75 134	45 387 305	431 389 675

GJA	Teljesült tényleges pénzforgalmi bevétel	419 750,3E Ft	Teljesülés százaléka	101,14%
------------	--	---------------	----------------------	---------

A gépjárműadóban érintett járművek központilag egységes szabályok alapján kerülnek adóztatásra. A képviselőtestületnek az adóztatást befolyásoló hatása nincs. A befolyó bevétel teljes egészében az önkormányzat számára átengedésre kerül. Bevételeit tekintve a harmadik legjelentősebb adónem.

A gépjárműadót a társadalmi közkiadásokhoz való arányos hozzájárulás mellett elsődlegesen az úthasználat indokolta. A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. Törvény alapján a belföldi érvényes rendszám táblával ellátott gépjármű, pótkocsi után gépjárműadót kell fizetni. A törvény (tárgyi) hatálya általános szabályként **a belföldi rendszám táblával ellátott gépjárművekre**, nyilvántartott tehergépjárművekre terjed ki. A törvény alapján az **adó alanya** a gépjármű azon tulajdonosa, üzemben tartó esetén üzemben tartója, akinek/amelynek a nevére - a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény alapján vezetett nyilvántartás év első napján fennálló állapota szerint - a forgalmi engedélyt kiállították. Alanyi jogon adómentesek azok a gépjárművek, amelyek a költségvetési szerv (központi és helyi önkormányzati költségvetési szervek, valamint a Társadalombiztosítási Alap kezelője), egyház, tulajdonában vannak, amelyek a társadalmi szervezet, vagy alapítvány tulajdonában vannak, ha a tulajdonosnak a megelőző évben jövedelme (nyeresége) után adófizetési kötelezettsége nem keletkezett. Céltól függően adómentes az a gépjármű, amely a helyi és a helyközi tömegközlekedés lebonyolítására szolgál. Kérelemre adómentes az a gépjármű, amely a mozgáskorlátozott gépjármű-tulajdonos, vagy más gépjármű-tulajdonos által a saját háztartásában ellátott mozgáskorlátozott személynek a helyváltoztatásához szükséges.

2007. évtől a Gjt. **a személygépkocsik és a motorkerékpárok** után fizetendő gépjárműadót a vagyonarányos közteherviselés és az igazságosság elvének megfelelően alakították át. A törvény szerint az adóteher a vagyontárgy értékét jobban kifejező módon, **a gépjármű hajtómotorjának kW-ban meghatározott teljesítményéhez és gyártási évéhez igazodik**. Ennek következtében az értékesebb gépkocsik után a jelenleginél magasabb, míg a kevésbé értékes gépkocsik után alacsonyabb adót kell fizetni. Az átlagos életkorú és hajtómotor teljesítményű (11 év, 40-50 kW), illetve az állományban legmagasabb arányt képviselő gépjárműcsoporton (8 éves, 50 kW-os) belüli gépkocsik utáni teherszint nem változik vagy valamelyest csökken. A törvény szerint a személygépkocsik és a motorkerékpárok esetén a gépjármű kora (gyártási éve) szerint differenciált adómérték szerint történik.

Az adó kiszámításának alapját jelentő mérték a jármű korával arányosan csökkenő összegben került meghatározásra. Azaz a gyártási évben és az azt követő 3 naptári évben 300 Ft/kW, a gyártási évet követő 4-7. naptári évben 260 Ft/kW, a gyártási évet követő 8-11. naptári évben 200 Ft/kW, a gyártási évet követő 12-15. naptári évben 160 Ft/kW, a gyártási évet követő 16. évtől pedig csak 120 Ft/kW az adó mértéke.

A **autóbusz, a nyergesvontató, a lakópótkocsi - az önsúly -**, illetve a tehergépjármű - **önsúly + raksúly 50%-a** – alapján adózik. **Tehergépjárművek tekintetében** a törvény a korábbi struktúrát meghagyva, a kedvezményt csak a legkorszerűbb légszennyezési és zajkibocsátási határértékadatokat teljesítő tehergépjárművek után maradt meg.

A **súlyos mozgáskorlátozottsághoz** kapcsolódó mentesség - figyelemmel az e körben tapasztalható visszaélésekre is - mind alanyi, mind tárgyi vonatkozásban szűkített keretek között él. Alanyi oldal tekintetében csak a súlyos mozgáskorlátozott személy vagy a súlyos mozgáskorlátozott kiskorú személyt szállító, vele közös háztartásban élő szülő, nevelőszülő, mostoha- és örökbefogadó szülő tulajdonában lévő (tehát kizárólag polgári jogi tulajdonos), míg tárgyi vonatkozásban csak egy darab 100 kW teljesítményt el nem érő és nem személytaxi besorolású személygépkocsi után jár a mentesség. Ha a mentességre jogosult tulajdonában több személygépkocsi is van, akkor ezek közül mindig a legkisebb teljesítményű után jár a mentesség.

Gépjárműadó éves előírása az adófizetés nagysága szerinti sávos megoszlásban

Gja 2008	éves adó	adózó száma	járművek száma
0 Ft	-	2 337	3 452
0-5EFt	9 647 900	2 390	2 622
5-10EFt	38 596 520	4 871	5 228
10-50EFt	277 923 680	10 284	14 293
50E-100EFt	27 917 740	213	382
100E-1MFt	92 135 520	110	502
Összesen	446 221 360	20 205	26 479

Az önkormányzati adóhatóságok a közúti nyilvántartás adatai (okmányiroda) alapján állapítják meg az adókat. Az adóztatás a **BM Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala** által az önkormányzati adóhatóságok részére történő **adatszolgáltatás alapján történik**. A **9. számú mellékletben** részletes adatokat tartalmaz az előírások nagyságáról és arányáról, az adózók, járművek számáról adatairól.

Késedelmi pótlék, bírságok

Adónem	Adózók száma	Nyitó			Évközi változás						Technikai helyesbítés	Helyesbített	
		összes hátralék	nem esedékes hátralék	túlfizetés	terhelés		törlesztés		Felszámolás megszűnés miatti csökkenés			múlt évi hátralék	folyó évi terhelés
1.	2.	3.	4.	5.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
Pótlék	17 817	35 492 971	7 397 065	1 607 724	8 186	52 712 643	17 004 721	116 314	155 841	0	4 845 482	16 732 871	52 596 329

Pótlék	Teljesült tényleges pénzforgalmi bevétel	28 070,4 EFt	Teljesülés százaléka	165,12%
---------------	--	--------------	----------------------	---------

Adónem	Adózók száma	Nyitó			Évközi változás						Technikai helyesbítés	Helyesbített múlt évi hátralék	Helyesbített folyó évi terhelés
		összes hátralék	nem esedékes hátralék	túlfizetés	terhelés		törlesztés		Felszámolás megszűnés miatti csökkenés				
					múltra	folyóra	múltra	folyóra	múltra	folyóra			
1.	2.	3.	4.	5.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
Bírság	2 169	31 277 482	9 715 565	863 888	15 875 833	28 935 413	15 116 885	4 427 758	425 550	50 000	1 476 393	30 746 992	24 457 655

Bírság	Teljesült tényleges pénzforgalmi bevétel	21 923,5 E Ft	Teljesülés százaléka	121,8%
---------------	--	---------------	----------------------	--------

Az adózás körében elkövetett jogsértések többségének hatása pénzben kifejezhető. Ennek alapján az adózás rendjéről szóló törvény négyféle jogkövetkezményt határozott meg. Fizetési késedelem esetén **késedelmi pótlékot** kell fizetni, az adórövidítésért **adóbírságot** kell kiszabni, illetőleg az önként feltárt jogsértés esetén **önellenőrzési pótlék** fizetendő, az egyéb kötelezettségek teljesítésének elmulasztását pedig az adóhatóság **mulasztási bírsággal** szankcionálja. Ezek a jogkövetkezmények jogi- és magánszemélyek esetében is alkalmazhatók és nem adnak az adóhatóság részére a jogalkalmazás során indokolatlanul széles mérlegelési lehetőséget. Az alapkamat mértékének emelése, csökkenése befolyásolta a késedelmi pótlék mértékét is. (Lásd: A **10. számú melléklet**.)

A késedelmi pótlék, önellenőrzési pótlék, mulasztási bírság, adóbírság sajátossága, hogy a tervezéskor nehezen becsülhető, hiszen ez elsősorban az adózók fizetési készségének, bevallási kötelezettségek teljesítésének függvénye. Jellemző, hogy az adózók jelentős hányada bejelentési, bevallási kötelezettségeit csak mulasztási bírság előírása során teljesíti. E bírság egyébként –az első alkalommal kiszabott bírság kivételével- a teljesítést követően mérsékelhető. Az adófizetés egyre erősödő jellemezője, hogy az adózók elég nagy százaléka késedelmesen teljesíti (önként vagy végrehajtás során) kötelezettségét és ennek nyomán pótlék is terheli.

Adók módjára behajtott köztartozások

Számla megnevezése	Adózók száma	Helyesbített		Összes helyesbített tartozás	Befizetések		Elszámolásra nem került befizetés	Záró			Hátralék változás
		múlt évi hátralék	folyó évi terhelés		múlt évi előírásra	folyó évi előírásra		összes hátralék	nem esedékes hátralék	túlfizetés	
Egyéb bevételek	1 557	19 444 667	15 636 479	35 376 958	1 303 998	4 026 791	497 875	30 268 803	42 000	222 634	10 581 952

Egyéb bevételek	Teljesült tényleges pénzforgalmi bevétel	5 595,1 E Ft	Teljesülés százaléka	93,25%
------------------------	--	--------------	----------------------	--------

Az önkormányzati adóhatóságnak jogszabályok által meghatározottan, végrehajtási funkciói, feladatai is vannak. Törvények előírhatják, hogy valamely köztartozást (pl.: szabálysértési bírság, helyszíni bírság, közigazgatási bírság, fogyasztóvédelmi bírság, munkaügyi bírság stb.) az adóhatóság adók módjára köteles behajtani. E köztartozások rendszerint nem adó jellegűek, ezekre **a törvény hatálya csak a végrehajtás és az ezzel összefüggő nyilvántartás tekintetében terjed ki**. Amikor az adóhatóság adók módjára behajtandó köztartozás beszedése érdekében, megkeresésre foganatosít végrehajtási cselekményeket, **nem saját követelését érvényesíti**. Ekkor hatásköre csupán arra terjed ki, hogy a tartozás jogosultjának megbízásából a megkeresésben megjelölt összeg behajtása érdekében intézkedjen. Az adóvégrehajtásban az eljáró adóhatóságok hatásköre és illetékessége a korábban hatályos szabályokhoz képest alapvetően nem változott. Főszabály szerint a végrehajtási eljárást az első fokon eljáró adóhatóság folytatja le. Sajátos munkamegosztás érvényesül azonban az adók módjára behajtandó köztartozások végrehajtása esetén, amikor **az adóhatóság a végrehajtást a köztartozás jogosultjának megkeresésére folytatja le**. Ha az adós magánszemély, a belföldi lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye, ennek hiányában szokásos fellelhetőségi helye szerint illetékes önkormányzati adóhatóság az eljárásra jogosult szerv, míg jogi személy és egyéb szervezet köztartozási ügyében az állami adóhatóság jár el, kivéve, ha törvény a tartozás beszedését más szerv hatáskörébe utalja. Rendelkezési joga nem terjed ki arra, hogy a köztartozásra fizetési könnyítést engedélyezzen, a tartozást mérsékelje, vagy behajthatatlanság címén törölje. Többek között a **szabálysértési és helyszíni bírságok az önkormányzat saját bevételeinek számítanak**.

Igen változatos a törvény által adók módjára behajtandó köztartozásnak minősített ügyek fajtái (cc. 60-70 féle ügypusáról is beszélhetünk!). Adók módjára behajtandó köztartozásokat két különálló számlán (egyéb- illetve idegen számlán - ez utóbbi nem képez saját bevételt -) kezeli az adóhatóság. Az egyre emelkedő kimutatás állományról a **10. számú mellékletben** találhatóak adatok.

Talajterhelési díj (TTD)

Adónem	Adózók száma	Nyitó			Évközi változás						Technikai helyesbítés	Helyesbített múlt évi hátralék	Helyesbített folyó évi terhelés
		összes hátralék	nem esedékes hátralék	túlfizetés	terhelés		törlés		Felszámolás megszűnés miatti csökkenés				
					múltóra	folyóra	múltóra	folyóra	múltóra	folyóra			
1.	2.	3.	4.	5.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
Talajterhelési díj	273	64 274	2 340	487 594	3 878 203	119 895	188 550	480	0	0	76 279	3 266 333	119 415

TTD	Teljesült tényleges pénzforgalmi bevétel	3 914,3 E Ft	Teljesülés százaléka	111,55%
------------	--	--------------	----------------------	---------

A **környezetterhelési díjról** szóló 2003. évi LXXXIX. Törvény (Ktd.) alapján a környezetterhelési díj 2004. január 1-jén került bevezetésre a levegőre és vízre, a **talajterhelési díjra** vonatkozó szabályok 2004. július 1-jétől léptek életbe. A talajterhelési díj bevezetésével a törvényalkotó célja az volt, hogy senkinek se legyen előnyösebb, a környezet szempontjából rosszabb megoldást választani és a jelentős költségvetési támogatással megépült **közművekre rá nem kötő lakosok talajterhelési díjat fizessenek**. Két adóhatóság is „működik” a talajterhelési díj adózása során, a vízjogi engedély alapján végzett tevékenységéhez kapcsolódó talajterhelési díjjal kapcsolatos adóztatási feladatokat az APEH, a helyi vízgazdálkodási hatósági jogkörbe tartozó szennyvízszikkasztáshoz kapcsolódó talajterhelési díjjal kapcsolatos adóztatási feladatokat az önkormányzati adóhatóságok látják el. Talajterhelési díj fizetési kötelezettség **azt a kibocsátót terheli, aki helyi vízgazdálkodási hatósági engedély alapján szennyvízelhelyezést alkalmaz és a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá**. A törvény a talajterhelési díj mértékét a talajterhelés díj alapja, az egységdíj, valamint a területérzékenységi szorzó szorzataként határozza meg. Talajterhelési díj alapja a helyi vízgazdálkodási hatósági jogkörbe tartozó szennyvízelhelyezésnél a szolgáltatott víz mennyisége, illetve a talajra, talajba juttatott szenny- és használt víz éves mennyisége (speciális csökkentések figyelembe vétele mellett). Talajterhelési díj **egységdíjának** mértékét a törvény **120 Ft/ m³**-ben határozza meg. **2007-ben ennek 75%-ot** kell a kibocsátóknak megfizetniük. A díj 100%-ának megfizetésére a kibocsátók csak 2009-től lesznek kötelesek. A kibocsátó díjfizetési kötelezettségéről évente a **tárgyévet követő év március 31-ig tesz bevallást**. Abban az esetben, ha több telephelyet működtet, akkor bevallási kötelezettségének telephelyenként tesz eleget. A Ktd. alapján a díjfizetés önadózás keretében zajlik. A törvény felhatalmazása alapján **önkormányzati döntésünk alapján adókedvezményt, mentességet kapnak** a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülők, valamint azok a természetes személy kibocsátók, akiknek a családjában legalább egy 65. életévét betöltött nyugdíjas él, és a családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét.

A helyi vízgazdálkodási hatósági jogkörbe tartozó szenny-vízelhelyezéshez kapcsolódó talajterhelési díj az önkormányzat környezetvédelmi alapjának bevételét képezi, és ezt az önkormányzat a talaj, valamint a felszín alatti víz mennyiségi, minőségi védelmére használhatja fel.

Luxusadó (LUA)

Adónem	Adózók száma	Nyitó			Folyó évi terhelés	Évközi változás						Technikai helyesbítés	Helyesbített múlt évi hátralék	Helyesbített folyó évi terhelés
		összes hátralék	nem esedékes hátralék	túlfizetés		terhelés		Törlés		Felszámolás megszűnés miatti csökkenés				
						múltóra	folyóra	múltóra	folyóra	múltóra	folyóra			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
Luxusadó	2	0	0	0	0	0	469 425	0	0	0	0	0	0	469 425

LUA	Teljesült tényleges pénzforgalmi bevétel	469,4 E Ft	Teljesülés százaléka	67,06%
-----	--	------------	----------------------	--------

Az adónem központi bevezetésének fő célja az volt, hogy az átlagos életvitelű állampolgárokhoz képest lényegesen jobb életkörülmények között élők, nagyobb mértékben járuljanak a társadalmi közös feladatok ellátásának költségeihez. A luxusadó valójában egy **értékalapon működő ingatlanadó**. Az Ltv. értelmében az adó tárgya a 100 millió Ft számított értéket meghaladó lakóingatlanok (lakásnak, üdülőnek) minősülő épület, épületrész. Az adó alapja a számított érték. Az **adó mértéke 0,5 %, amit a 100 millió Ft értéket meghaladó adóalapprészre számítódik**. Az Ltv. azzal, hogy a luxusadóból levonhatóvá teszi az adott lakóingatlan után megfizetett valamely helyi adó (építményadó) összegét, kizárja a kétszeres adófizetést (ugyanazon adóalanynál, ugyanazon adótárgy után fennálló fizetési kötelezettséget).

Az **Alkotmánybíróság 444/B/2006. AB határozatával** a luxusadóról szóló 2005. évi XCCL. törvényt (Ltv.) e határozat kihirdetése napjával, azaz 2008. december 15-ével **megsemmisítette**. Ebből következően **2008. december 16-ától megszűnt a luxusadó-kötelezettség**. Ennek alapján a 2008. évben befolyt éves adó 16/366-od részét az adózók számláin 2009. évben jó kell az adóhatóságnak írnia. Az így jelentkező túlfizetések átvezetésre kerülnek az adóalanyok építményadó számláira. A közgyűlésnek 2009. évben feladat lesz (2009-01-29-i ülés), hogy a korábbiakban megalkotott és kihirdetett luxusadóval összefüggő rendeletek hatályon kívül helyezze.

Helyi iparűzési adó felhasználási javaslatai (Címkézés)

Több mint egy évtizede van lehetősége az egeri helyi iparűzési adófizetőknek arra, hogy **a befizetett helyi iparűzési adójuk** (továbbiakban: HIPA) **felhasználásába beleszóljanak**. A bevallást határidőben teljesítők és az adóév augusztus 10-i nappal esedékes adótartozással nem rendelkezők, amennyiben az éves helyi iparűzési adójuk 100 E Ft-ot eléri, **annak 10%-áig** (1 M Ft-ig) meghatározhatják a HIPA további felhasználását. A megfizetett és bevallott éves Hipa 10%-át, 70%-100%-os mértékben a rendeletünkben foglalt „Kiemelt önkormányzati célok” egyikére, a megmaradt 0-30%-ot Eger közigazgatási területén lévő állami, egyházi és önkormányzati fenntartású költségvetési szervei, intézményei valamint egeri székhelyű oktatási intézmények, civil szervezetek (alapítványok, egyesületek, társadalmi szervezetek) részére jelölhetik. Az első és második kategóriába történő jelölés nem kötelező, 2008. évtől adózási döntés függvénye. A 2007. évi helyi iparűzési adóbevallások feldolgozását követően –adóhatósági adatok alapján - **66 830 E Ft érvényes jelölés** történt. A „jelölés” a támogatott szervezetek számára **számadási kötelezettséggel terheltlen kerülhetek kiutalásra**. A támogatások jogszabálysértő vagy nem rendeltetésszerű felhasználása esetén a felhasználót visszafizetési kötelezettség is terheli.

Követelés kezelés

Miközben az adóhatóság számos területen – többek között a behajtások, az inkasszók terén – sokat javított korábbi működésén és több hátralékot szedett be a tartozások összértéke a fizetési határidők bekövetkeztékor mégis folyamatosan emelkedtek. A zárásig több mint **441 392 E Ft tartozás rendeződött** valamilyen végrehajtási cselekmény eredményeként. Az évnek volt olyan időszaka, mikor a nyitó állapothoz képest 240 MFt-tal is megemelkedett és eddig soha nem tapasztalt magasságot ért el az esedékes tartozás nagysága.

Hátralék állomány változása				
2008.01.01	2008.03.31	2008.06.30	2008.09.30	2008.12.31
189 857 000	372 643 000	317 098 000	429 878 488	275 571 096

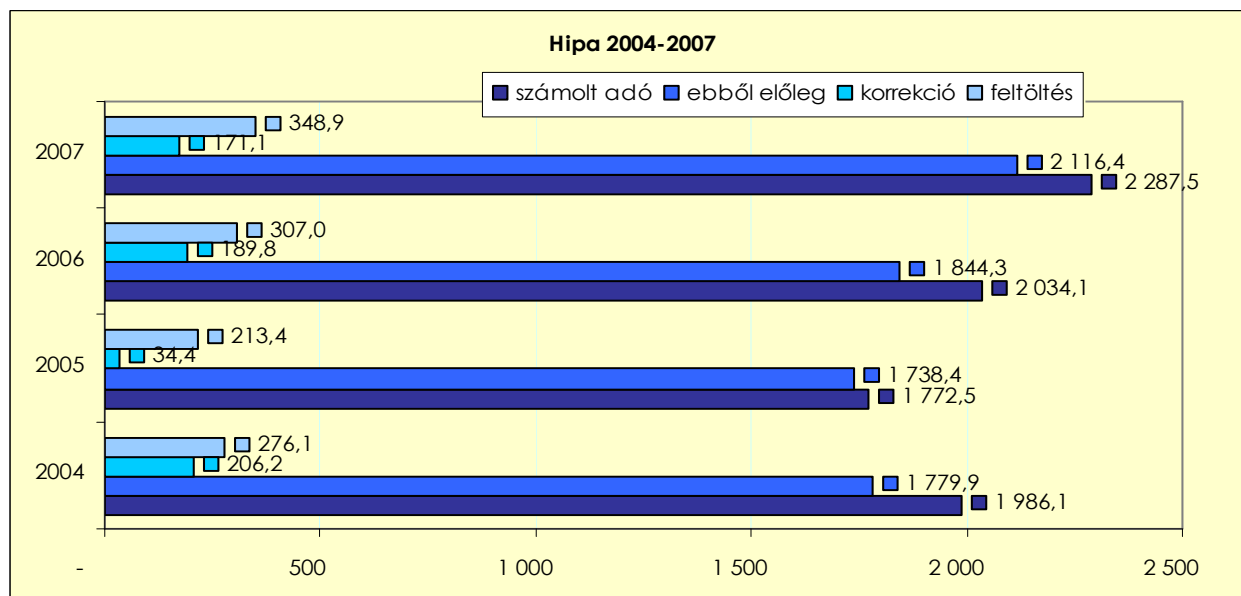
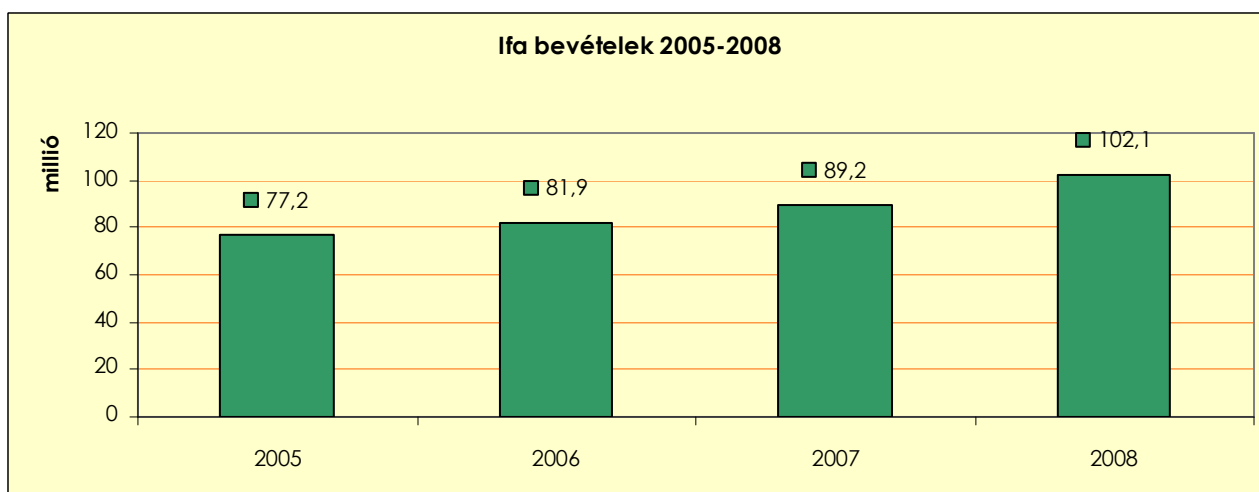
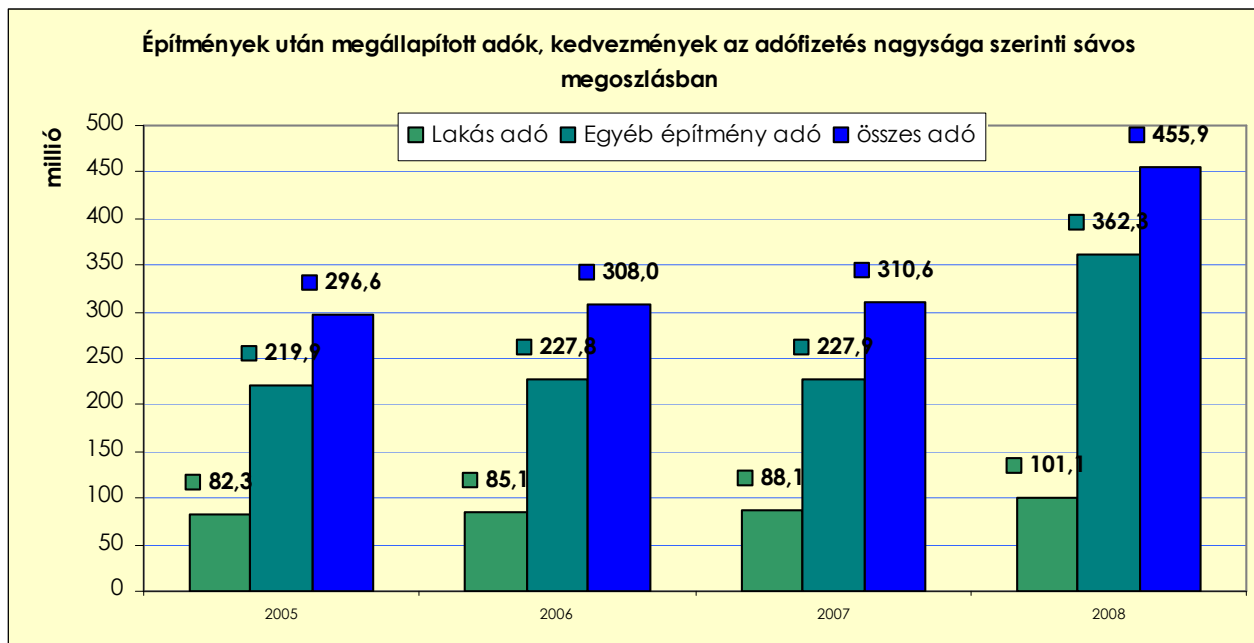
A harmadik negyedév végére az előző negyedévi adatokhoz képest kiugróan magas arányban 112 MFt-tal nőtt a követelésállomány. Különösen igaz volt ez a helyi iparűzési adóban, valamint a gépjárműadóban. Az önkormányzati adóhatóságnak **évről évre nagyobb erőforrásokat kell áldozni** arra, hogy az adókövetelések állomány érezhetően ne nőjön, sőt lehetőség szerint csökkenjen. **A folyó év összes bevételének 11,8% csak kényszer hatására került megfizetésre**. A súlyos adótudatosságon kívül ennek egyik oka a tavalyi alacsony gazdasági növekedésben is keresendő. Sok vállalkozás és magánszemély számára vált ugyanis komoly kihívássá az adókövetelések rendezése. Nagyjából a lakosság terheiben is hasonló a helyzet. A záráskor **145,7MFt túlfizetést** (pénz és törölő tételek együtt) tart nyilván az adóhatóság. A **11-12. számú melléklet** a követeléskezelés adatait tartalmazza.

Eger, 2009-01-21.

Korsós László s.k.

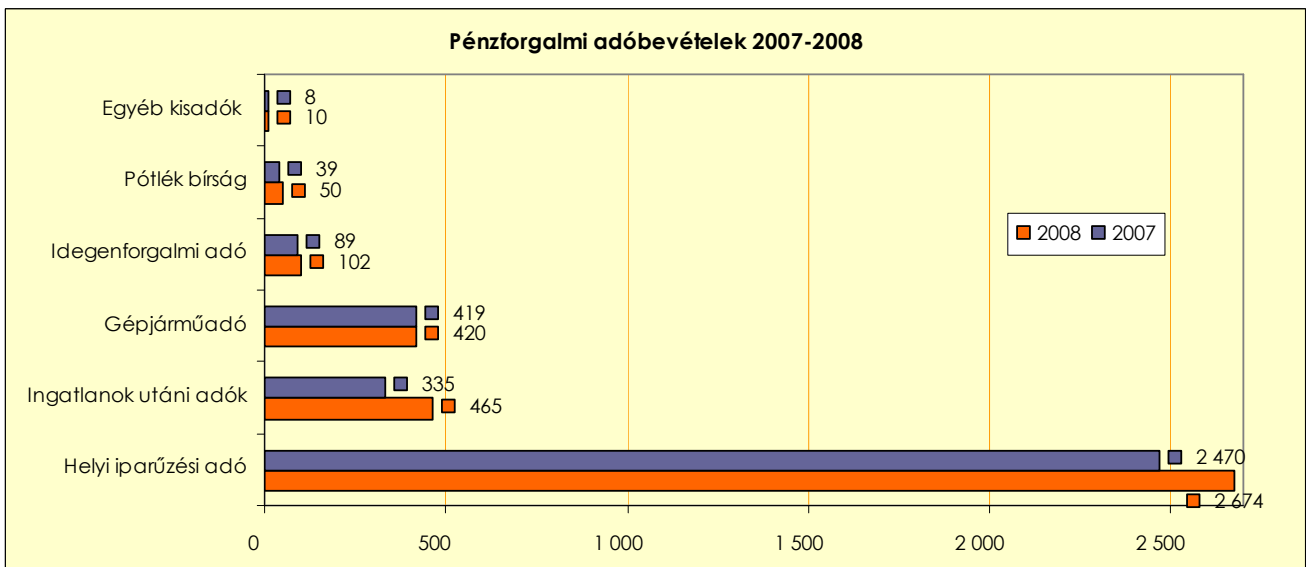
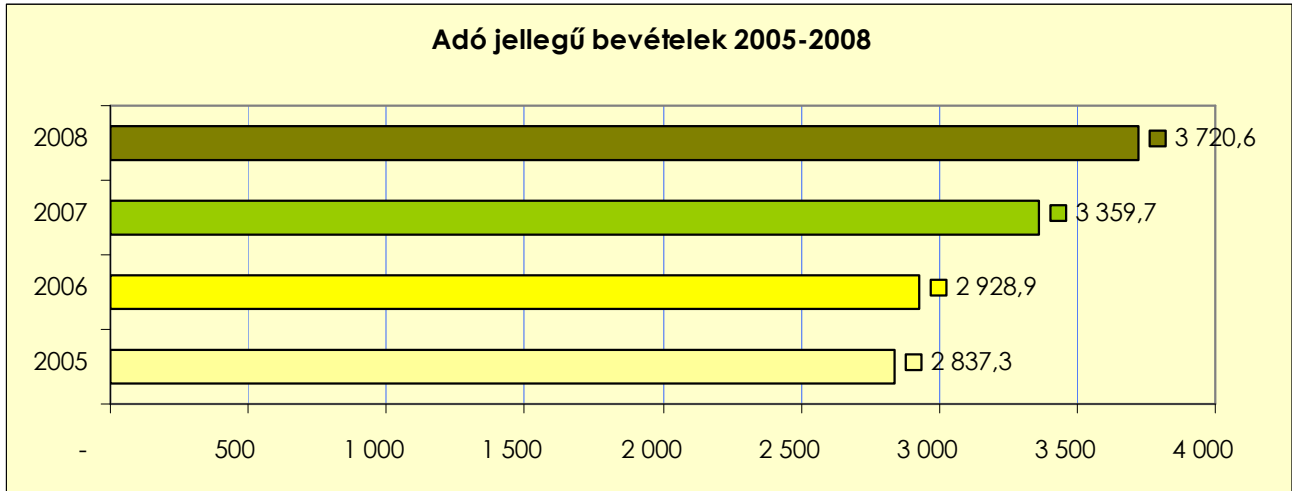

1. számú melléklet

Forrás: Eger MJV PH. Adó Iroda

2. számú melléklet

Forrás: Eger MJV PH. Adó Iroda

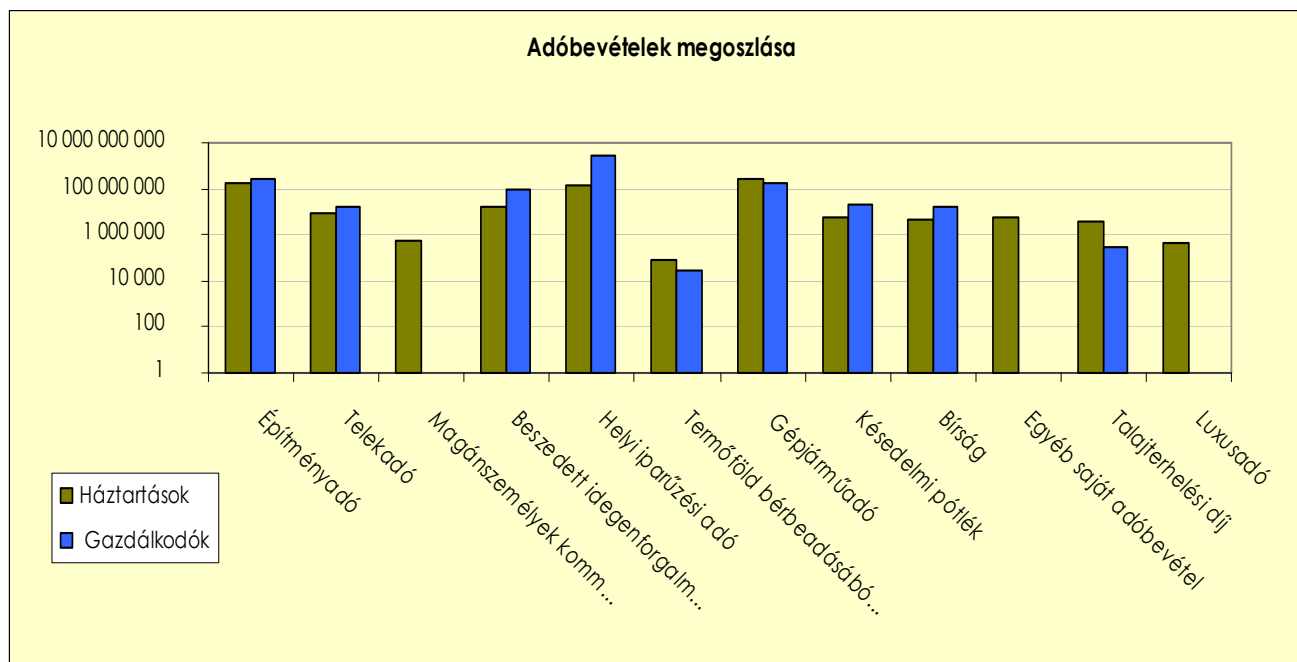
3. számú melléklet

EGER MJV. pénzforgalmi adóbevételei háztartások és gazdálkodók bontásban 2008.12.31

adatok Ft-ban

Adószámlák neve	Adóbevételek	Háztartások	Gazdálkodók
Építményadó	436 335 125	180 419 821	255 915 304
Telekadó	27 521 304	9 003 839	18 517 465
Magánszemélyek kommunális adója	557 506	557 506	-
Beszedett idegenforgalmi adó	102 072 524	17 896 861	84 175 663
Helyi iparüzési adó	2 674 323 220	136 597 811	2 537 725 409
Termőföld bérbeadásából jövedelem	116 189	87 500	28 689
Gépjárműadó	419 750 347	243 556 207	176 194 140
Késedelmi pótlék	28 070 456	5 842 221	22 228 235
Bírság	21 923 559	4 231 299	17 692 260
Egyéb saját adóbevétel	5 595 199	5 595 199	-
Talajterhelési díj	3 914 354	3 598 367	315 987
Luxusadó	469 425	469 425	-
ellenőrzés	3 720 649 208 Ft	607 856 056 Ft	3 112 793 152 Ft

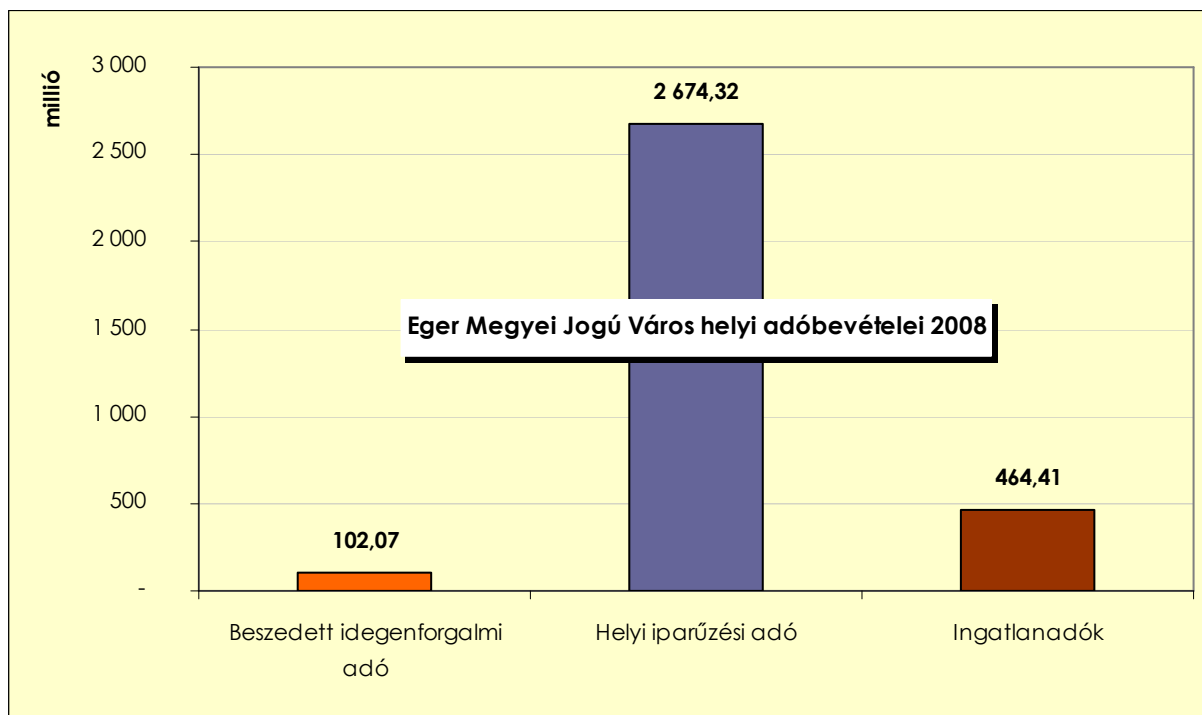
Adóbevételek megoszlása háztartások és gazdálkodók bontásban

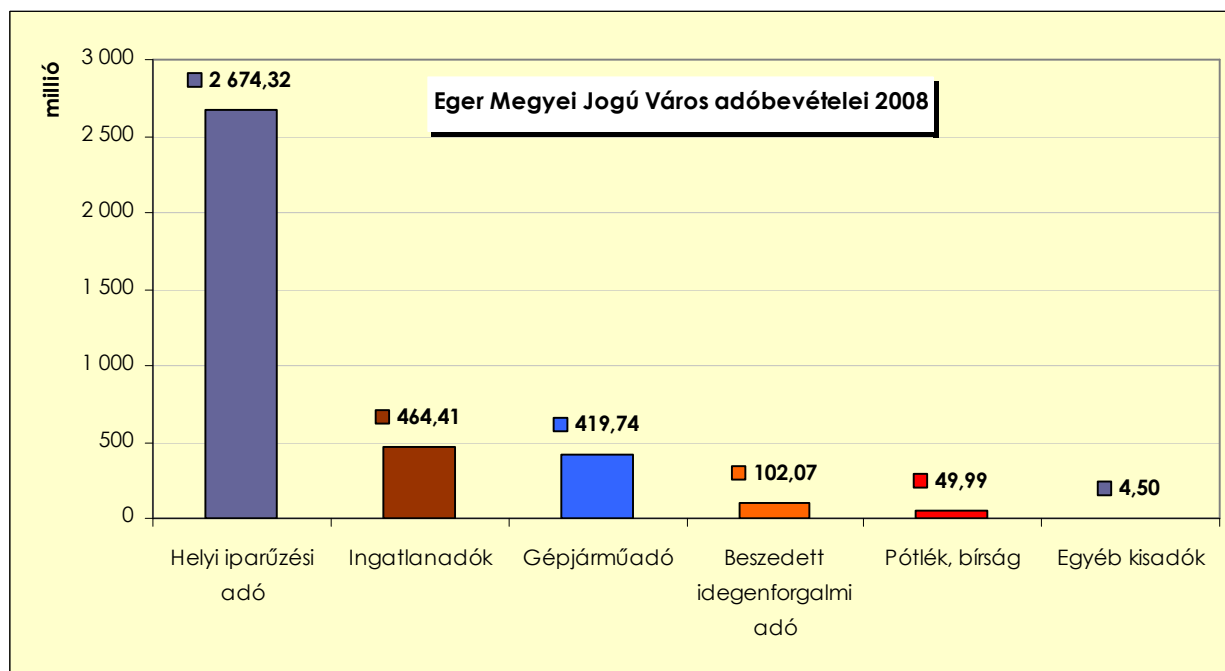
Forrás: Eger MJV PH. Adó Iroda

4. számú melléklet

Önkormányzati helyi adó bevételek megoszlása

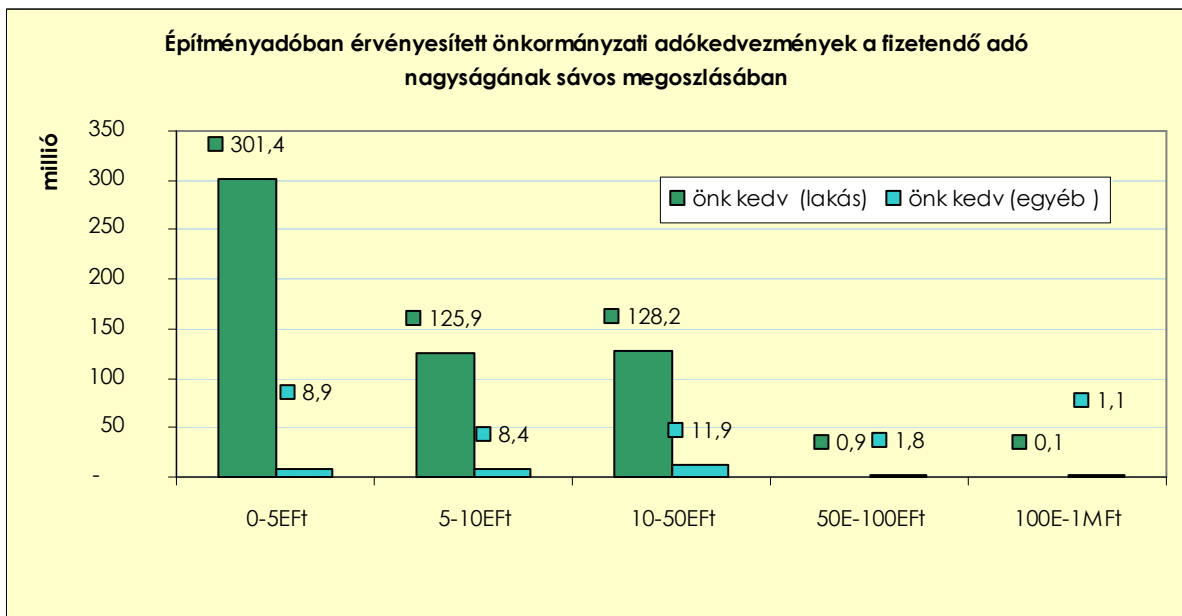
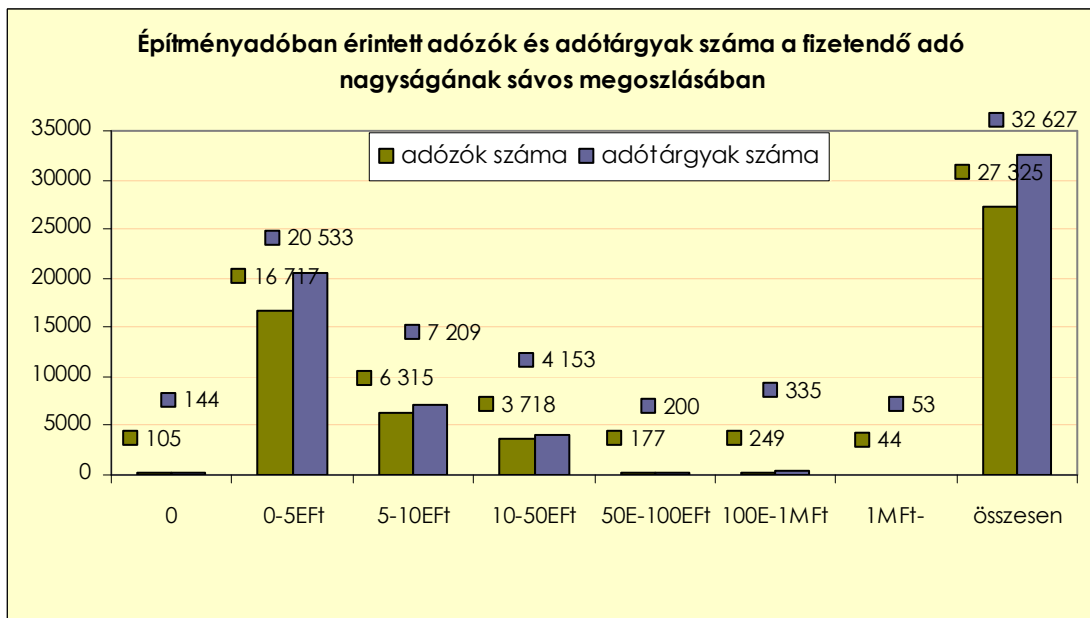
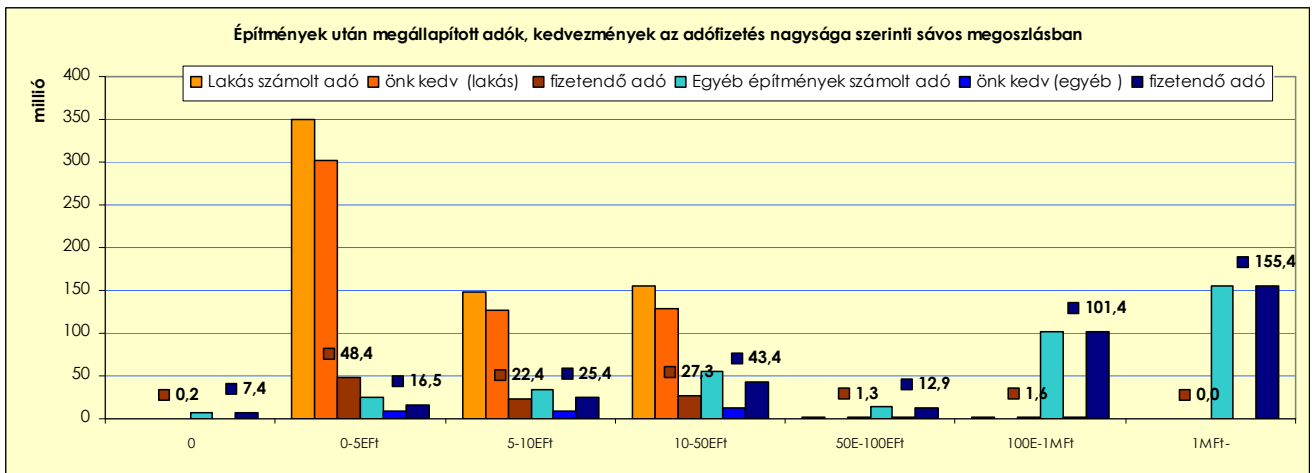

Önkormányzati helyi adó és más adójellegű bevételek megoszlása

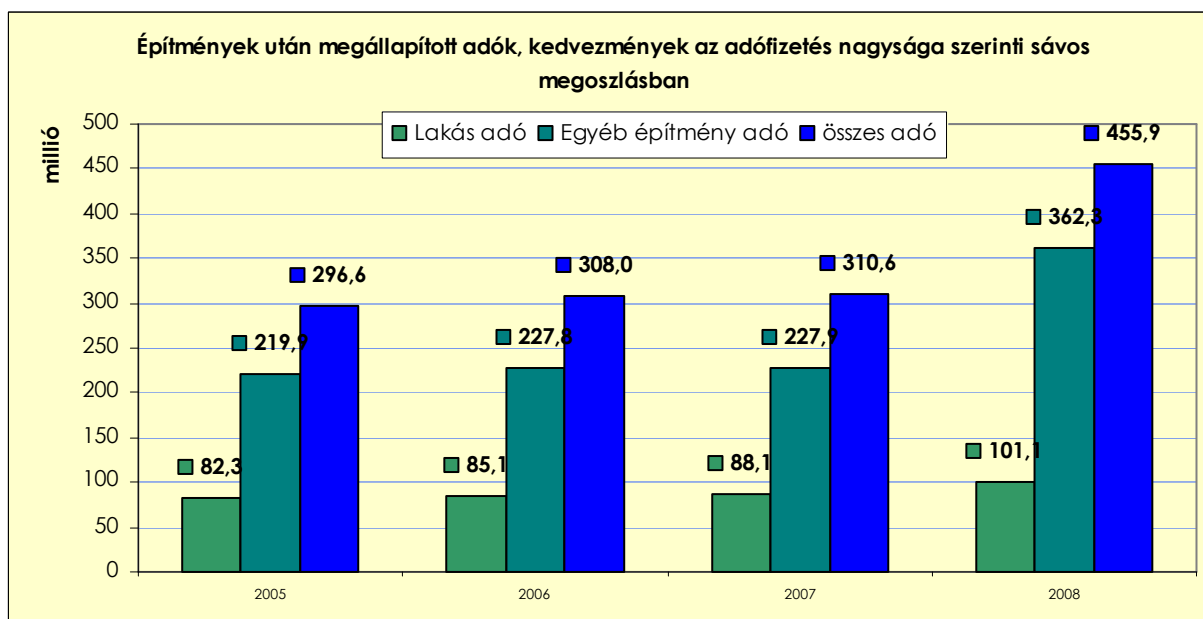
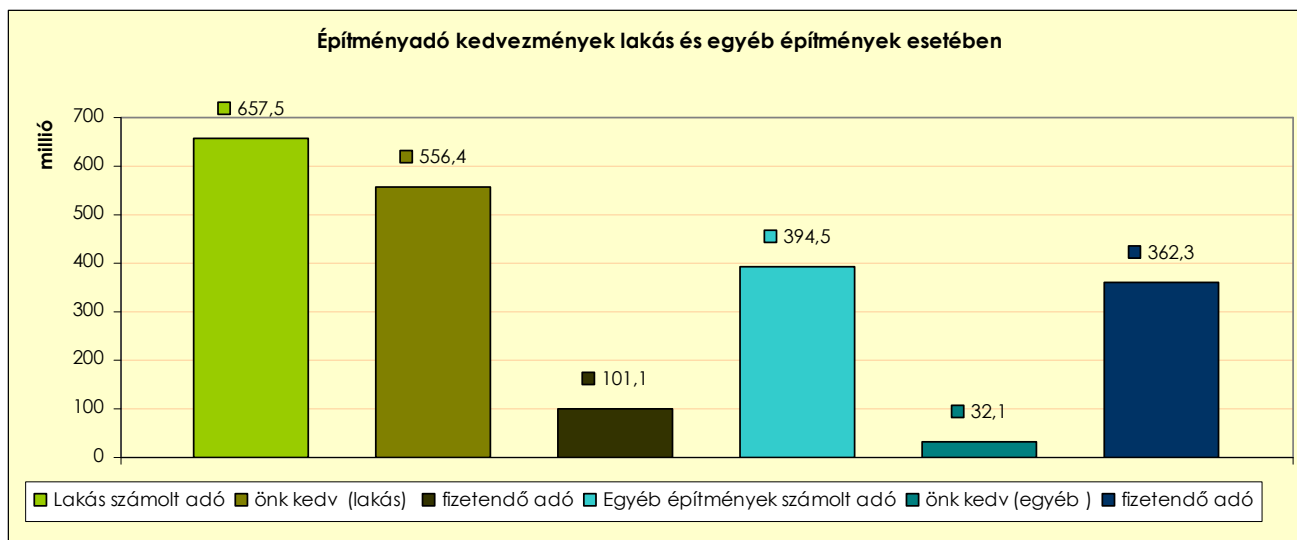
Forrás: Eger MJV PH. Adó Iroda

5. számú melléklet

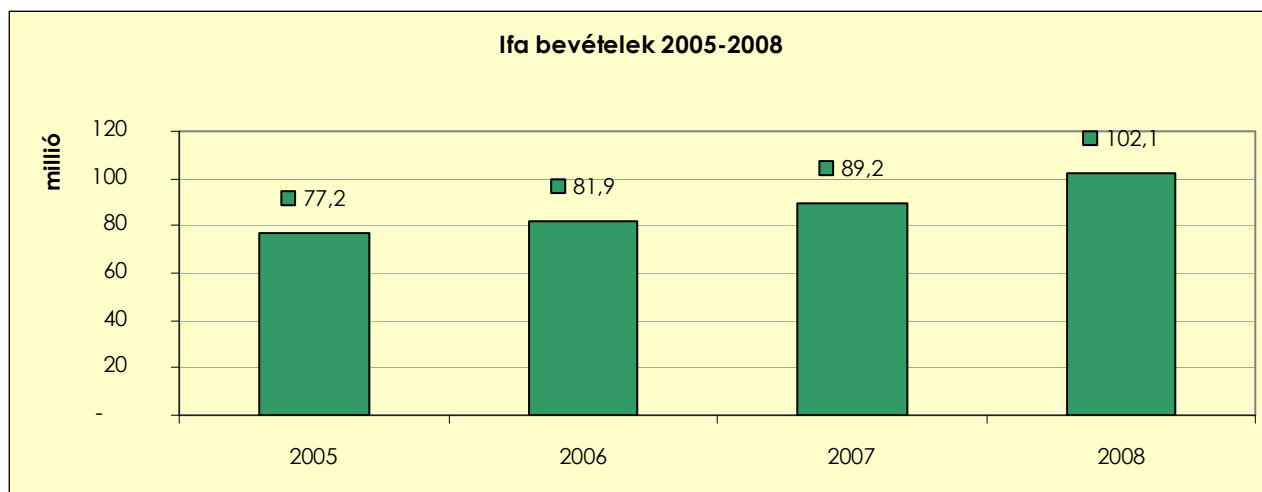
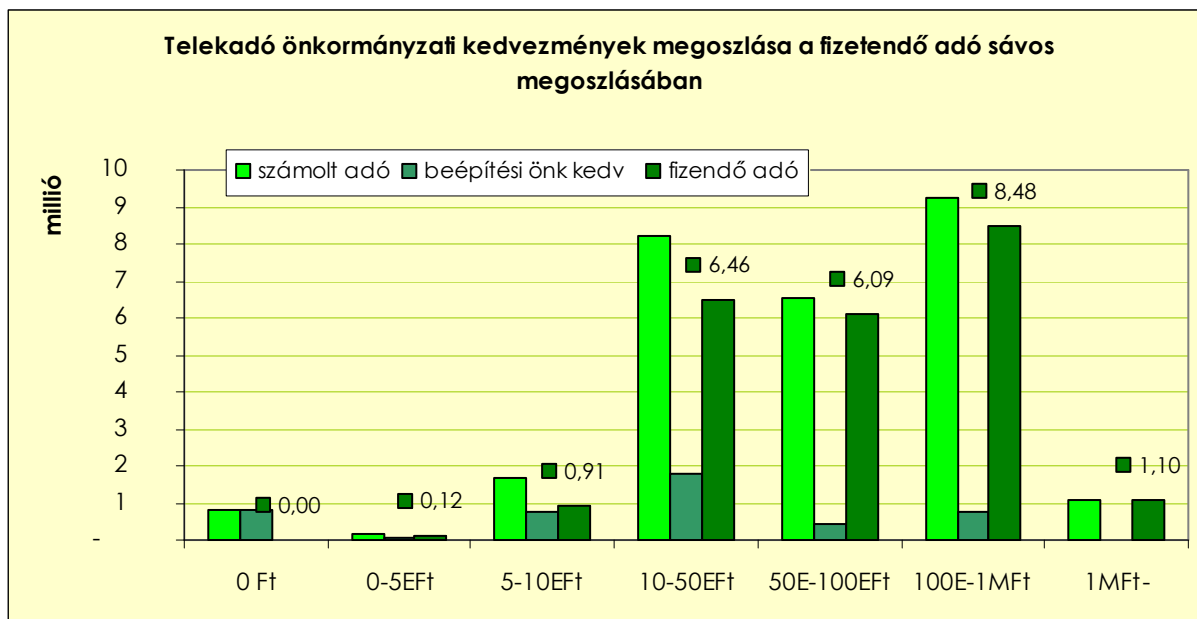
Forrás: Eger MJV PH. Adó Iroda

6. számú melléklet

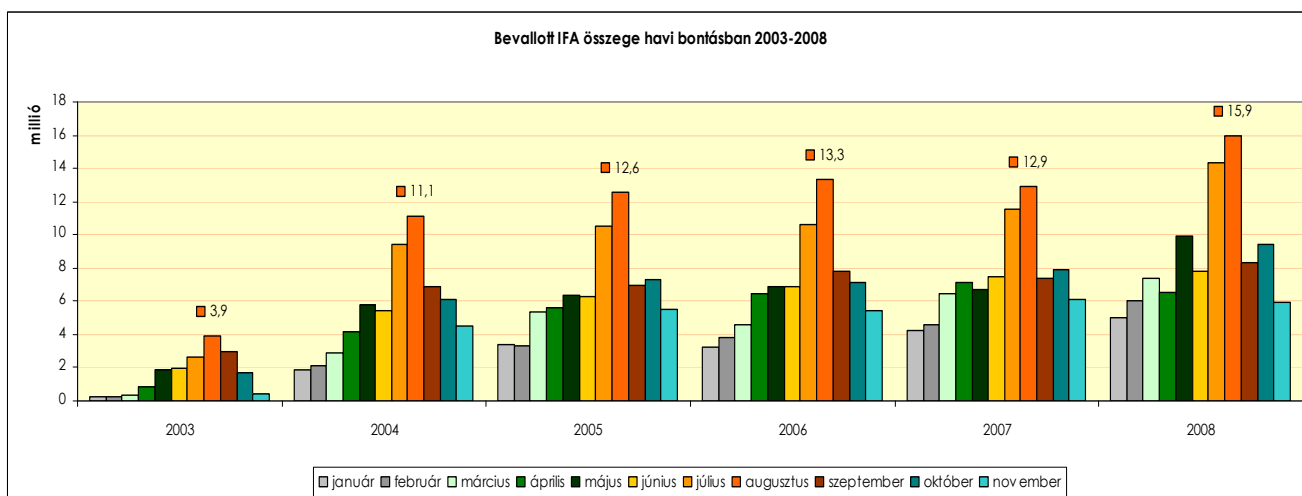
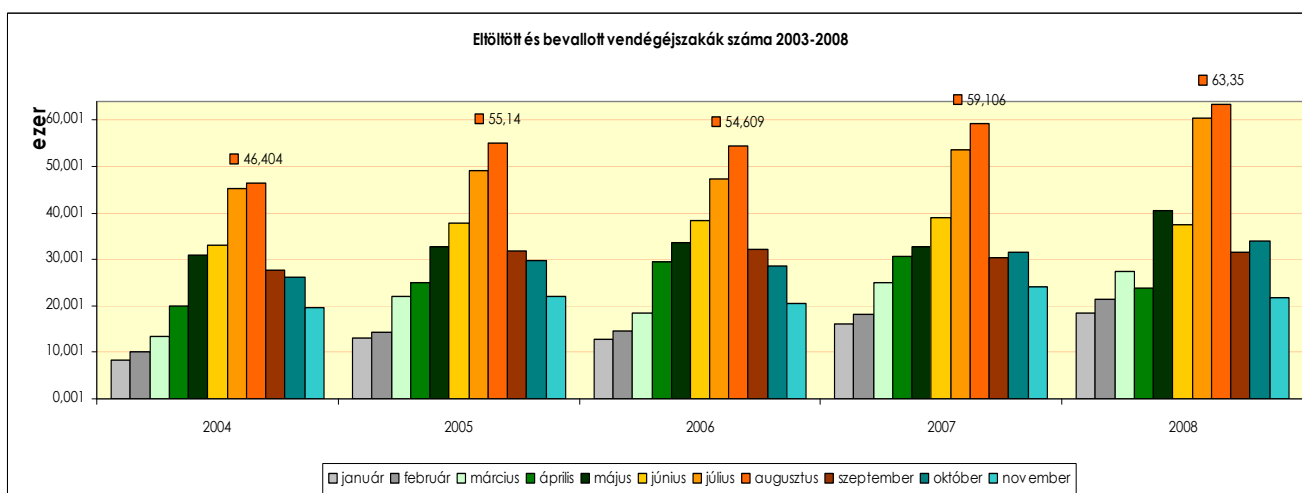
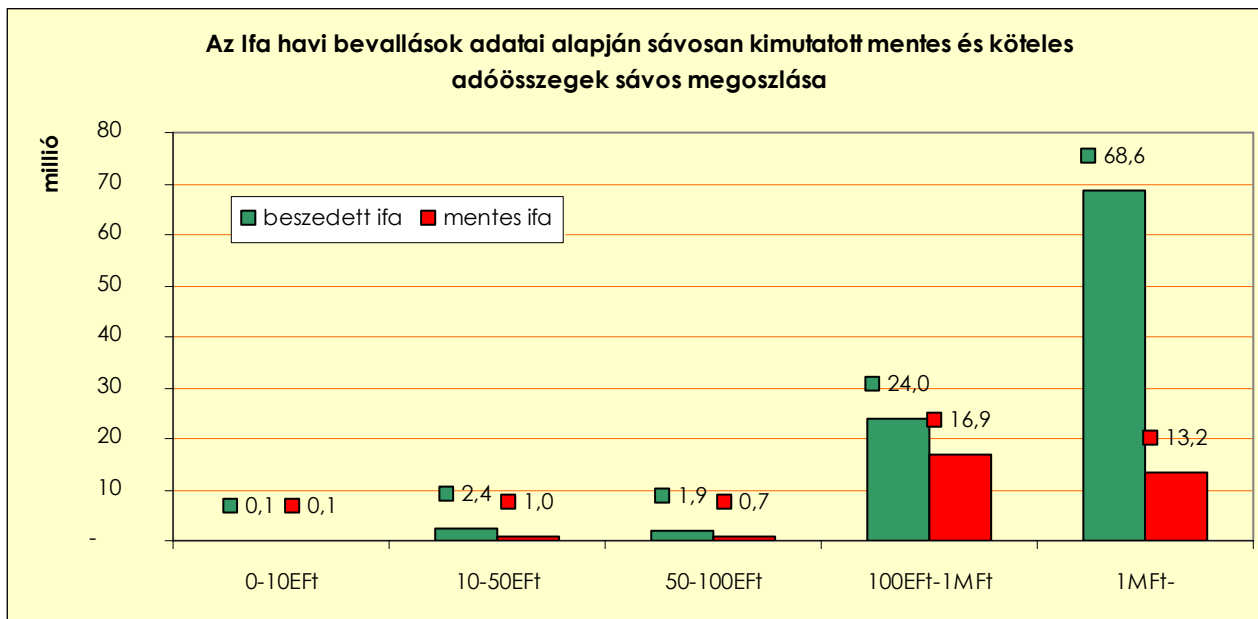
Forrás: Eger MJV PH. Adó Iroda

7. számú melléklet

Forrás: Eger MJV PH. Adó Iroda

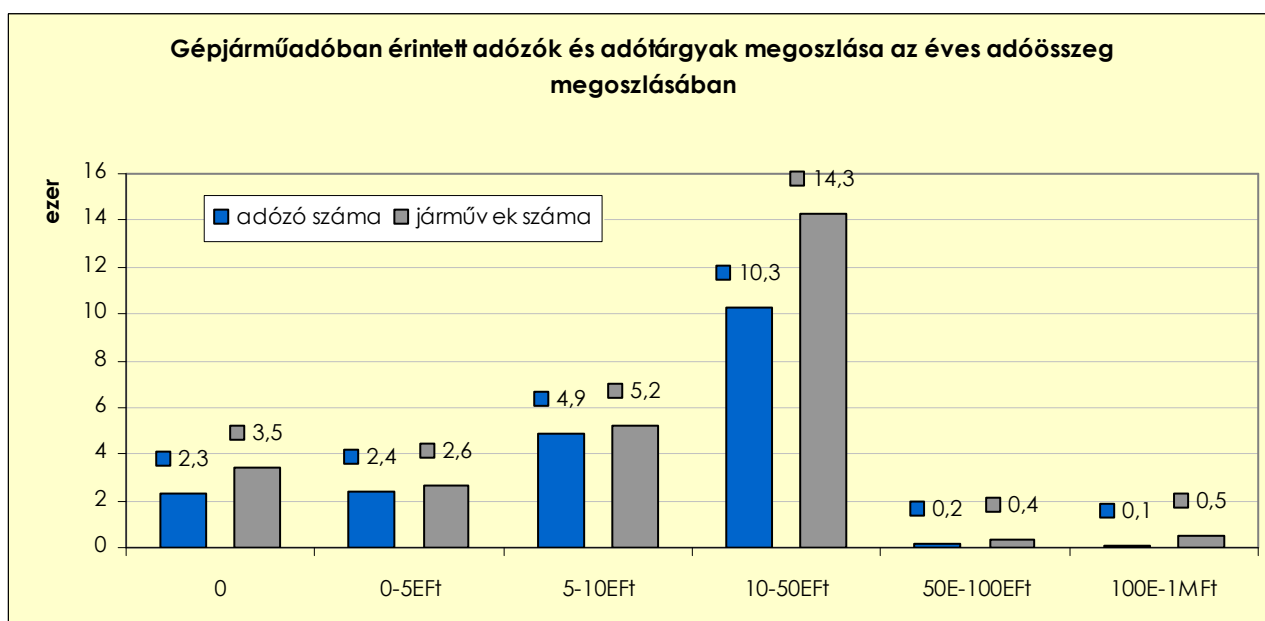
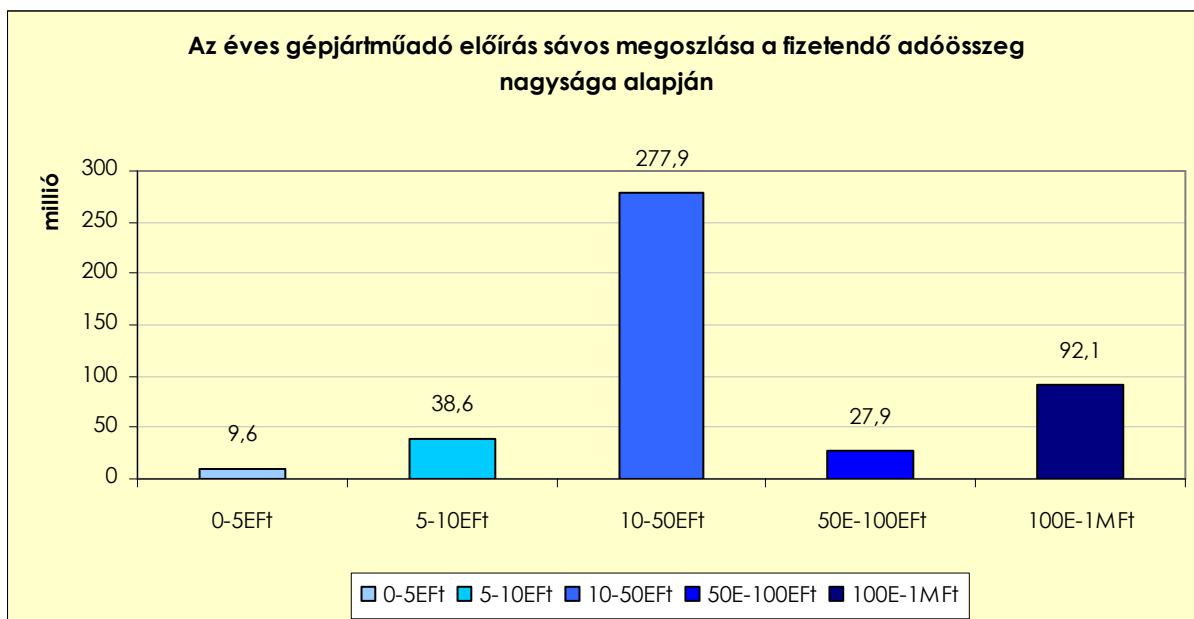
8. számú melléklet

Forrás: Eger MJV PH. Adó Iroda

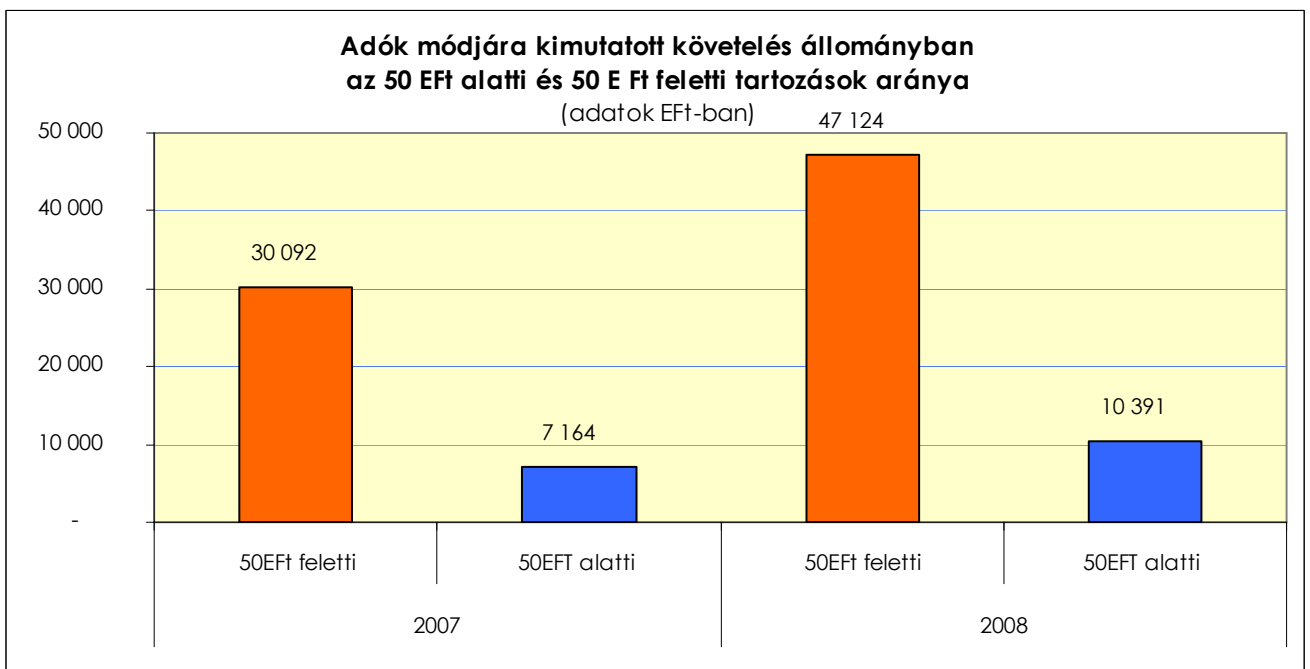
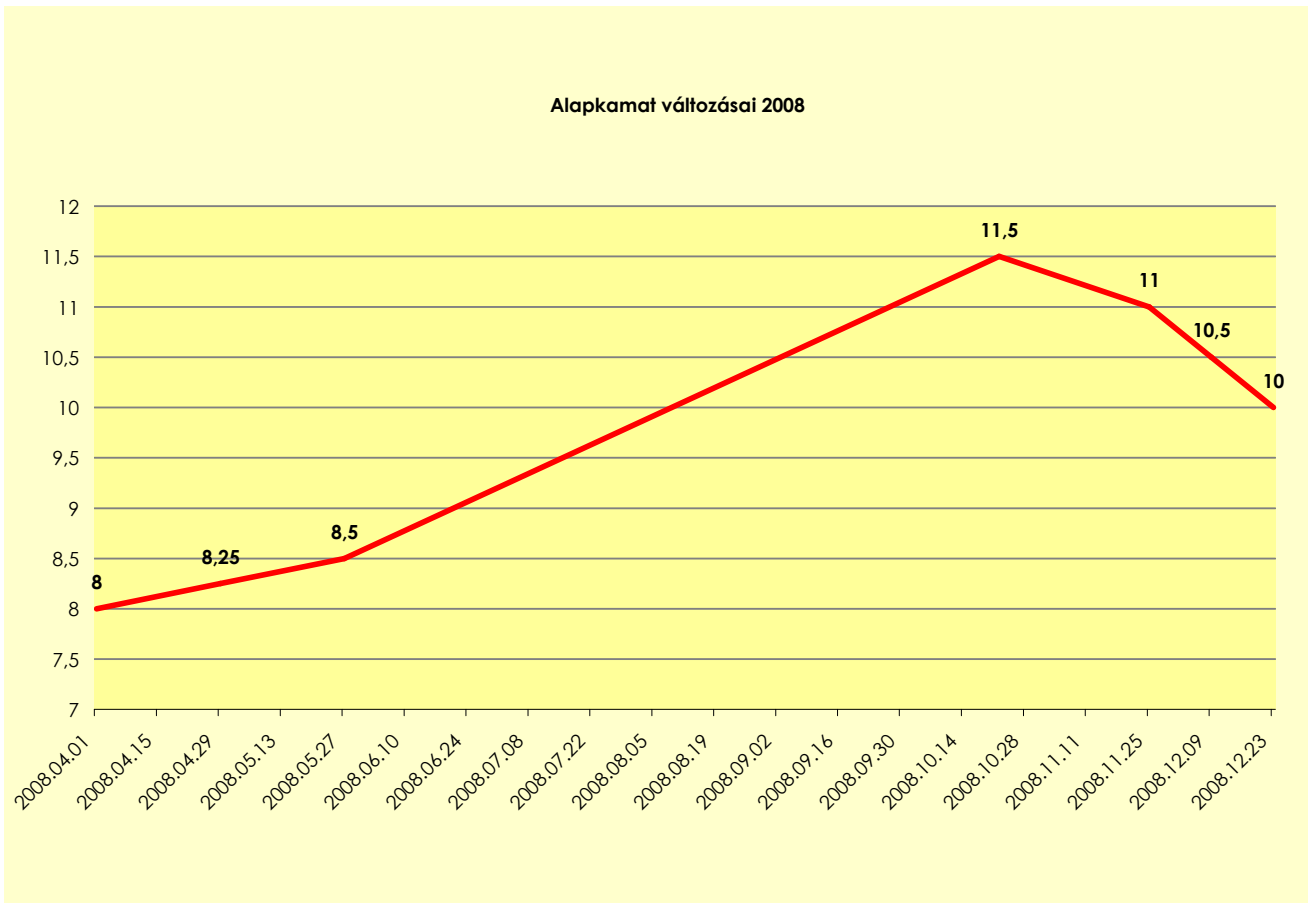

9. számú melléklet

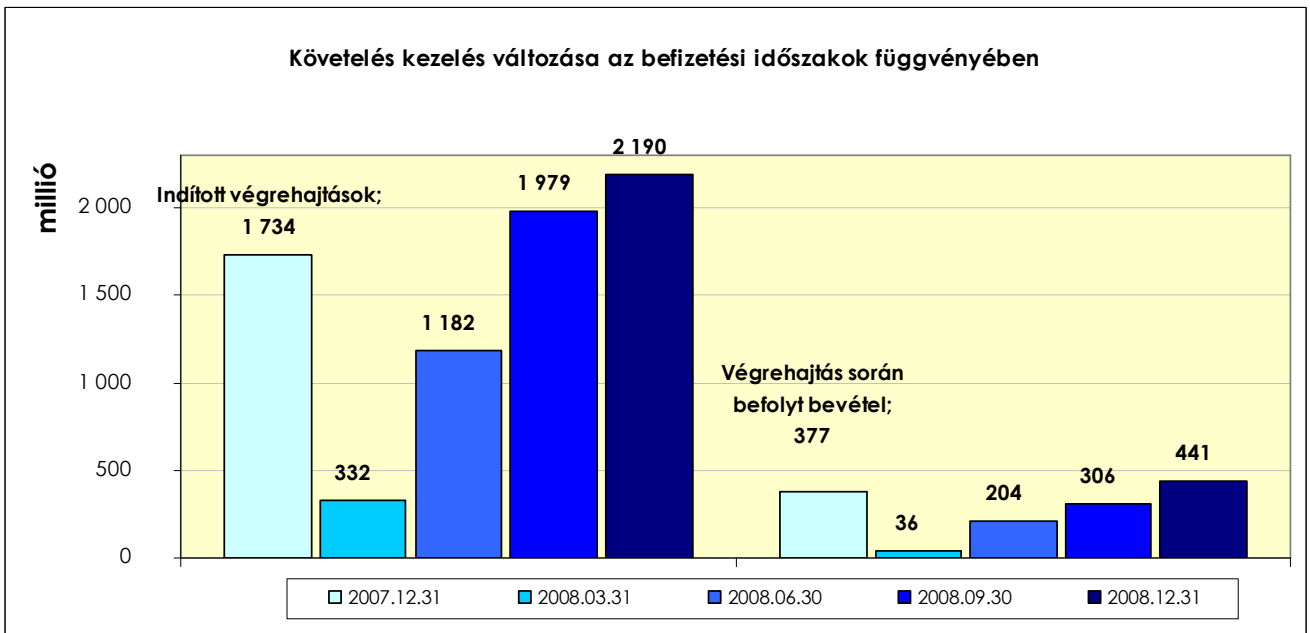
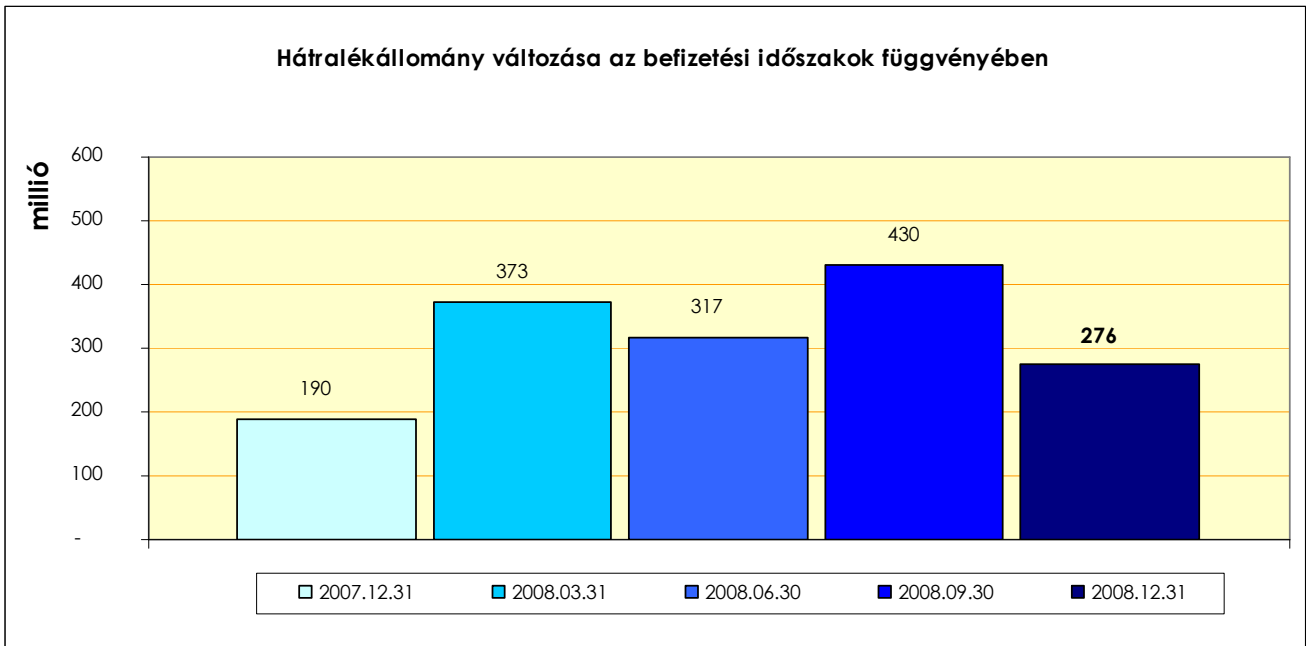
Forrás: Eger MJV PH. Adó Iroda

10. számú melléklet

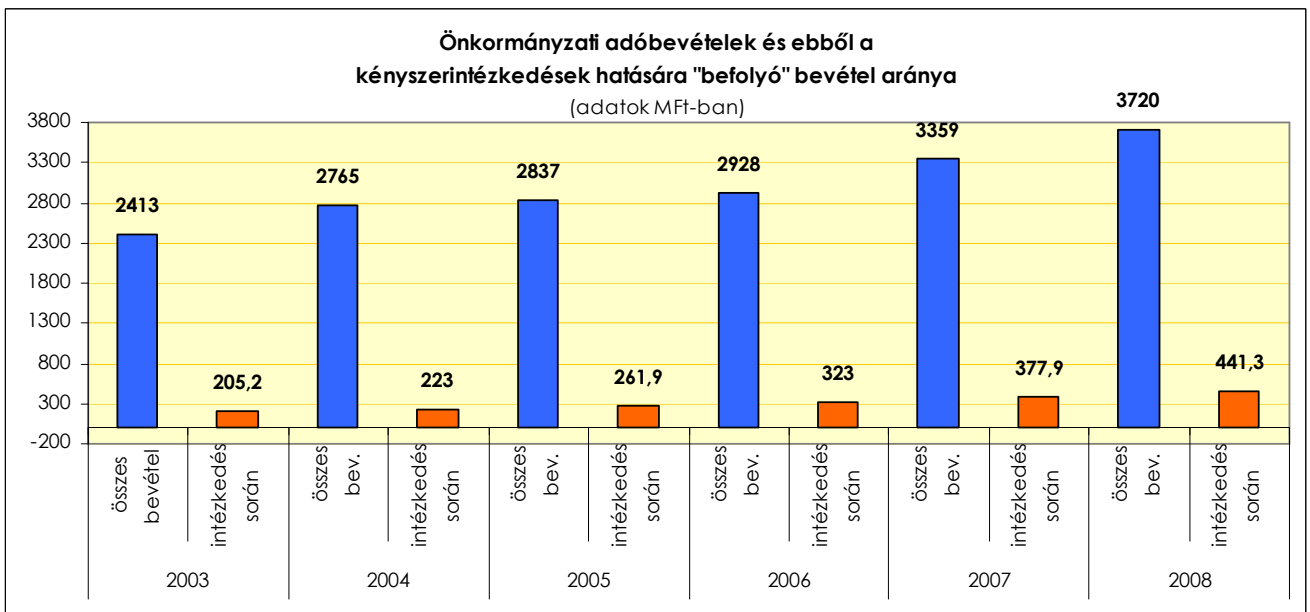
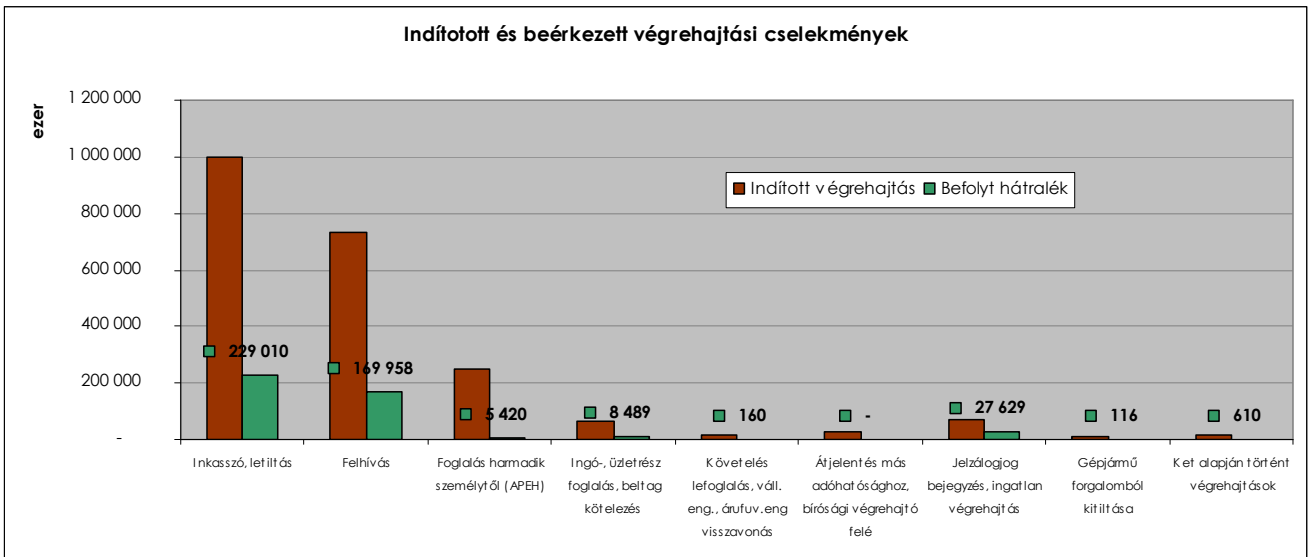
Forrás: Eger MJV PH. Adó Iroda

11. számú melléklet

Forrás: Eger MJV PH. Adó Iroda

12. számú melléklet

Forrás: Eger MJV PH. Adó Iroda